

Fragmented Gothic script at the top of the page, with a red vertical line on the right side.

Fragmented Gothic script in the middle section, featuring a large black initial 'D' and a red 'ü'.

Fragmented Gothic script in the lower middle section, with a red vertical line on the left side.

Fragmented Gothic script at the bottom, featuring a large red initial 'D' and the text 'Erst'.

EX LIBRIS
ILLVSTRISSIMI VIRI,
DN. DAN. LVDOLPHI,
LIB. BAR. de DANCKELMANN,
S. REG. MAI. BORVSS. CONSILIARII
STATVS INTIMI, cetera,
BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ
TESTAMENTO RELICTIS.

Lib 12.

TABULÆ GENERALES
 IN DIALECTICAM
 P. RAMI, QUIBUS EX ALTE-
 RA FACIE OPPONUNTUR TABULÆ
 EX PRÆCEPTIS DN. PHILIPPI MELANCH-
 THONIS CONFECTÆ.
 STUDIO ET INDUSTRIA

*M. Ruperti Erytropili divine & humanæ
 Philosophiæ studiosissimi.*

CICERO.

Non sunt adversarii habendi, nisi qui arma ferunt contra Rempub. non illi,
 qui student operas suas conferre ad tuendam Rempub. etiam si in medijs inveni-
 endis dissentiant.

ARISTOTELES.

ἄλλοι κ' ἐλέγχε' λοιδορεῖσθαι & πρῆπει.

LEMGOVIAE,
 Excudebantur in officina typographica
 Conradi Grotheni. Anno
 cl. 13. xii. c.

TABELLÆ GENERALES
IN DIALLECTICAM

PRO ELEGANTISSIMIS M. RV.
PERTI ERYTHROPILI TABELLIS DIALECTICIS
M. HENRICVS GARBERVS.

Qual bet excellit divinus in arte Melanchthon,
Floret, & æternæ nomina laudis habet,
Et sua florenti debetur gloria Ramo,
Qui nigram nitida luce serenat humum.
Dignus uterq; legi est, & neuter laudis egebit,
Dum vehet Ignivomos Cynthus altus equos,
Colligit ex illis pulchras mira arte tabellas
Scrutatur Sophiæ noster Erythropilus.
Has tibi gratus habe, lector studiose, nec unquam
Deline munificum tollere laude Deum.
Præfide namq; Deo florent, servantur & artes:
Laudibus inde pium est concelebrare Deum.

Excudendum in officina typographica
Comiti Grothmanni Anno
1691. cl. l. xix.

P R Æ C L A R Æ S P E I
E T I N D O L I S, J U S T O E T A R-
N O L D O H E R M A N N O A K N I G G E N, N O-
B I L I B U S, A N D R E Æ V V E R N E R O, D I R I C O E T G E O R G I O F A L-
c k e n r i c h i i s, G e o r g i o T u r c k e n, H e n r i c o & J u s t o G r u p i i s, G e-
o r g i o R a p e n, J o h a n n i & J u s t o à L a t h a u s e n, J u s t o M e j e r o, L u-
d o l p h o à V o r e n v o l t, A n t o n i o H e r b s t e n, J o a n n i à B e r c k h a u-
s e n, L a u r e n t i o & J o a n n i B e s t e n b o s t e l i i s, L u d o l p h o, H e i t z o n i
& G e o r g i o J u n g e n, J o a n n i & H e i t z o n i B a r t e l s, B e r n h a r d o
S e d e l e r o, J o a n n i, H e n r i c o, V V o l b e r t o & G e r h a r d o S t a l m a n-
n i s, J a c o b o V V e d e k i n d o, O t t o n i H e n r i c o B e r g e r o, D i r i c o,
M e l c h i o r i, H e n r i c o & M a g n o V a s m a r i s, J a c o b o, B a r t o l d o &
A n t o n i o B u n t i n g i i s, C o n r a d o M i t h o b i o, G e o r g i o V V o l d e-
r o, A s c a n i o T u r c k e n, J o a n n i, B a r t o l d o & M e l c h i o r i V o l g e-
r i s, M e l c h i o r i & J o a n n i R i k e n, C o n r a d o à D a m, A n t o n i o
ab Anderten, Geverhardo à Sode, Jacobo Crappio,
adolescentibus ad literarum studia opti-
mè animatis & perquam
caris,

Q U O D A R T E S H U M A N I T A T I S, O-
ptimi & studiosissimi adolescentes, sint πικρὰ τῶν καλῶν
boc est, fontes omnium bonorum, non est, quod
multis ostendam; quippe quod illud præceptores re-
stri vestris cotidie dent auribus, & experientia etiam sat com-
pertum & comprobatum sit. Unde vero illæ sua ducant prin-
cipia, quid opus est divinatione? DEUS, ut est fons omnis
boni, ita quoque homini lapsa ex singulari suo erga eundem
favore & benevolentia artium quædam semina & scintilla-
las rationis reliquit, quæ cum adolefcunt, & ex cineribus suis præ-
ceptorum eruditorum navata opera, & industria excitantur,
mirum est quam succrescant & inflammentur. Et hoc est,
quod Aristoteles intellectum humanum comparet τῷ μαφείῳ, ἐν ᾧ

A 2

μηδέν.

PRÆFATIO.

ἡ δὲ ἔνθα φησὶ ἐν τελεχείᾳ, hoc est, rase tabule, in qua nihil actu scriptum est. Horum seminum & scintillarum beneficio, ut secula nostra sat declarant, artes cotidie juvenescunt, & nitidiores ac clariores in lucem prodeunt. Quibus, quaeso, tenebris fuere involuta ante haec tempora? nunc vero, quanta, quaeso, luce fulgent ac nitent? quod soli DEO Opt. Max. acceptum referendum est. Is scilicet viros politioris literaturae & artium humanitatis studiosissimos excitat & incendit, qui nihil non moliuntur, quo artes ingenuae à spinis ac sentibus interpretum Aristotelis vindicatae politiores & vegetiores emergant. Ante Domini Philippi Melanchthonis (pia & sacrosanctae memoriae) viri in compositibilis seculum, Logica (ut specie hoc, quod contendo, declarem) non fuit ea, qua nunc est, luce donata quo nomine habenda est illi magna gratia, & si quid boni invenit, acceptandum, si quid non, ignoscendum illi, ut homini: εἰς γὰρ ἀνὴρ ἔπ' ἀντα ὄρα, Unus homo non videt omnia: In id praecipue contulit operas suas, ut prolixitatem illam Aristotelicam per infinitos libros sparsam ac diffusam contraberet, & ad pauca redigeret. Verè enim de Aristotelis cum tota Philosophia, tum Logica praecipue dici potest, quod, si refutationes adversariorum ex eo excludantur, vix una pars de decima sit Aristotelis: adeo suorum praedecessorum scripta collegit & in unam bibliothecam sumtibus & impensis Alexandri Magni comportavit. Hic Reverendus noster praceptor Philip. Melanch. totam Aristotelis Logicam ex infinitis libris collectam paucis erotematibus conclusit, & methodo, ut ita dicam, arbitraria disposuit & ad Theologiae studium maxime accommodavit: Pro quo ipsi plurimum debemus. Quid vero Petrus Ramus in hac parte praestitit? Num Philippo nostro inferior? Nullo modo in arte Logica, in Theologia omnino. Hic totus fuit in elaboranda aliqua Logica concinniori ex scriptis praestantissimi.

P R Æ F A T I O.

rissimorum Philosophorum & Oratorum, Platonis, Aristotelis, Ciceronis, Quintiliani, Rudolphi Agricolæ & aliorum, quam ita etiã expolivit & excoluit, ut antecessorib. suis in hac parte laudem maximè præripiat: Scilicet is unice in hoc sese exercuit, unice ergo hic excellit. Largiamur itaq. hoc illi, imò potius veritati, sarta tamen ac tecta, quod dicitur, conservata præceptoris Domini nostri Philippi auctoritate, & utrumq. amemus, quippe quod paribus uti ajunt, passibus ad tuendam veritatem & remp. scholasticam contendant. Non autem adversarii habendi sunt, nisi qui arma ferunt contra repub. non illi, qui student operas suas ad tuendã repub. conferre, etiamsi in mediis inveniendis dissentiant. Res quas tradunt, eadẽ sunt: ordo quo traduntur, paulo diversior: termini, quibus exprimuntur vel iidem, vel cognati, sed re intellecta in verborũ aut terminorum usu sumus faciles. Non nomen, sed dogma facit hæreticum, inquit Theologus Amandus D. Philippus, amandus Ramus, & uterq. cognoscendus, quod uterq. pro veritate tuenda propugnavit. *Δὲ δὲ ἰμᾶς οὐ μὲν ἀχὲν τῶ ἀλλήλοισί τῳ*, oportet autem & nos pugnare pro eo, quod est verissimum & optimum: quo reperto, qui quærent verius aut melius, invenient vanius aut deteriorius. Non probo hoc, quod modernis temporibus quidam *φιλόσοφοι* præ Ramo contemnant Philippi singula fere puncta: quibus ex plauto respondeo, Argutus civis est sine virtute, Item, Artes, cum nimium discutiuntur, excidunt è manibus. Nec probo illud, quod quidam adeo ad Philosophiam Philippeam animum adjunxerint, ut præ illa P. Ramum ceu suam Gallicam, uti vocant, ex Scholis & Academiis exterminandum esse judicent, & nusquã pedem figere patiantur. Quid hoc rei est? siccine oportet mordicus contempta Logices veritate tueri unius hominis auctoritatẽ? Anne testimonia humana de rebus humanis rationi obviis admittuntur propter auctoritatem probati artificis, ea demum lege, ut si asserantur rationes, eæ non abjiciantur, sed auctoritati etiam præferantur? Anne ultimo loco positus est locus ab auctoritate seu

testimo-

PRÆFATIO.

1. 2. 4. b.
 simonio tum in Philippo, tum in P. Ramo? Cur ergo ponimus
 eam primo loco? Logica est rationis dictamen, ergo ab ea tota
 pendeat. Equidem pro ea humanitate, quam natura mihi tribuit,
 neutrum horum despectui habeo, sed utrumq; amo & osculor,
 utrumq; conjungo, utrumq; lego, & alterum altero explico. Id
 quod videre est in hisce Tabulis, quas partim adjutus ab aliis,
 partim meo studio & labore concinnavi & inter se servato Rami
 ordine opposui, ut Rameis Philippæ, & rursus hæc illis responde-
 rent, quo utriusq; disciplinæ studiosi cognoscerent, quàm impen-
 se præstantissimos illos nostro tempore Philosophos amem, &
 quid aut quomodo inter se differant. Plerasq; (non omnes) ex
 Rameis tabulis (ne Momus objiciat, quod exornarim me
 aliorum plumis) ex Joannis Molani annotationibus appo-
 sui: Philippæ vero meæ sunt. Has Tabulas vobis, optimi &
 studiosissimi adolescentes, dedico, tum quod nonnulli ex vobis
 me Dialecticam D. Philippi privatim profitentem audiverunt,
 & hasce tabulas descripserunt, tum verò quod & reliquorum
 in studiis salutem unice exoptem, & hac quasi via strata calcar
 aliquod ac stimulum in iisdem pertendendi gnæviter subjiciam.
 Nimio perè itaq; rogo universos ac singulos, ut hunc puerilem
 laborem, primum ingenioli mei factum, æqui boni faciatis.
 Quod si à vobis, uti spero, impetravero, expectabitis propediem
 à me longè eruditiora: qualia sunt progymnasmata Scholasti-
 ca quatuor, quorum duo sunt muta, unum de ratione exercen-
 di stylum in scriptis Ciceronis, alterum de ratione disponendi
 auctorem aliquem: Duo vocalia, unum de ratione disputan-
 di, alterum de ratione declamandi. Et præter hæc Animad-
 versiones in Dialecticam Domini Philippi & P. Rami: Phy-
 sica de ἀνθρώπου λογία seu fabrica humani corporis. Item, Analysis
 logica, Physica, Ethica, Grammatica in utrumq; opus Ho-
 mericum. Analysis item Logica, Rhetorica, Physica
cum

P R Æ F A T I O .

cum Genesi conjuncta in quatuor libros Georgicorum Virgilii,
& alia etiam : quæ omnia methodo saniori partim sunt elabora-
ta, partim divina aspirante gratia elaborabuntur. Dominus no-
ster Jesus Christus regat vestra studia & faciat vos salutaria
organa suæ misericordie propter æternam sui nominis
gloriam, Amen. Data Hannoveræ 29.

Augusti Anno salutiferi partus

Cl. J. XIIIC.

Omnium vestrorum salutem & felicitatem
in studiis unicè exoptans.

M. Rupertus Erythropilus verbi
Dei minister.

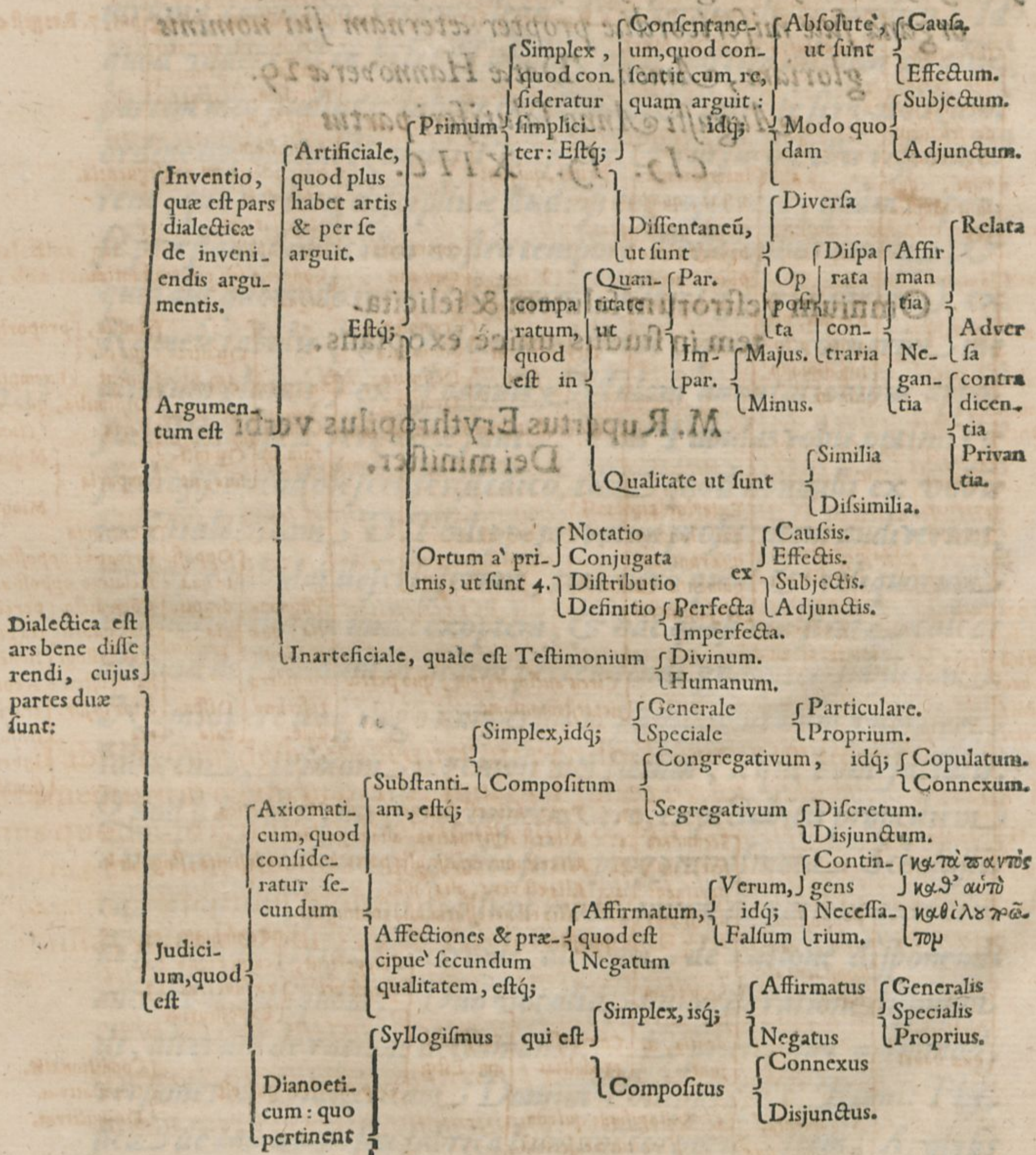
[Faint, mirrored text from the reverse side of the page, including words like 'Dissimilis', 'Complexus', 'Syllabus', 'Methodus', 'Generis', 'Specialis', 'Compositus', 'Disjunctus', 'Syllabus', 'Methodus', 'Generis', 'Specialis', 'Compositus', 'Disjunctus']

Methodus procedens à generalibus ad
specialis.

TABULÆ GENERALES
ALTERA PARTE OPPONUN.

TABULA RAMEA GENERALIS
IN TOTAM ARTEM.

Methodus procedens à generalibus ad
specialia.

IN DIALECTICAM P. RAMI QUIB. EX
TUR TABULÆ EX PRÆCEPTIS D. PHILIP. MELANCH.
THONIS CONFECTÆ.

TABULA PHILIPPEA GENERALIS
IN TOTAM ARTEM.

Personarum, decem: 1. Patria, 2. Parentes, 3. Sexus, 4. Educatio, 5. Mores, 6. vite genus, 7. Res gestæ,
8. Eventus, 9. Etas, 10. Mors.

Inventrix,
que versatur
circa se-
des seu locos
argumento-
rum, qui
sunt dupli-
ces

Rerum, vi-
ginti octo:
iis dividun-
tur in

Interiores sic
dictos, quod
magis pro-
bent & pro-
pius acce-
dant: iis sunt

Primi, qui sunt

Proprii, ut

- Causa.
- Effectum.
- Subiectum.
- Adjunctum.
- Antecedentia & consequentia.
- Absurdum.
- Necessariam.
- Impossibile.
- Connexa seu circumstantia.
- Signa.

Derivati, ut
sunt

- Etymologia
- Coniugata
- Definitio
- Divisio.

Circa collationes rerum, ut sunt

- Qualitate, ut
- Quantitate, ut
- similia, quo per-
tinent
- Disimilia, que de
(sunt.)
- Paria
- Imparia
- proportio
- Exemplū.
- Majora
- Minora

Exteriores,
qui longius
querunt ar-
gumenta &
versantur vel

Circa auctoritatem, quo perti-
net testimonium.

- Contraria
- Privative opposita.
- Relative opposita.
- Opposita qua-
drupli-
cia
- Contradictio
ria, quorū
usus Syllogi-
sticus osten-
ditur in for-
ma
- per cō-
tra post
tionē.
- A con-
trario
sensu.
- Inver-
sionis.

Dialectica
est ars be-
ne docēdi:
partes eius
duæ sunt,

Propositio-
nem, eaq;
considera-
tur

1. Prop. Alia est Categorica, alia Hypothetica.
2. Alia est Affirmativa, alia negativa.
3. Alia est universalis, alia particularis, indefinita, singularis.
4. Alia est vera, alia falsa.
5. Alia est necessaria, alia contingens.

Secundum
sua acce-
dentia, ut
sunt

Conversio
Modalitas

Substanti-
am: Estq;

- Oppositio
- Categoricus, qui est vel
- Communis, cuius Figu-
re sunt tres
- Expositorius

Judicatrix,
que habet

Argumenta-
tionem, que
continet Spe-
cies quinq;

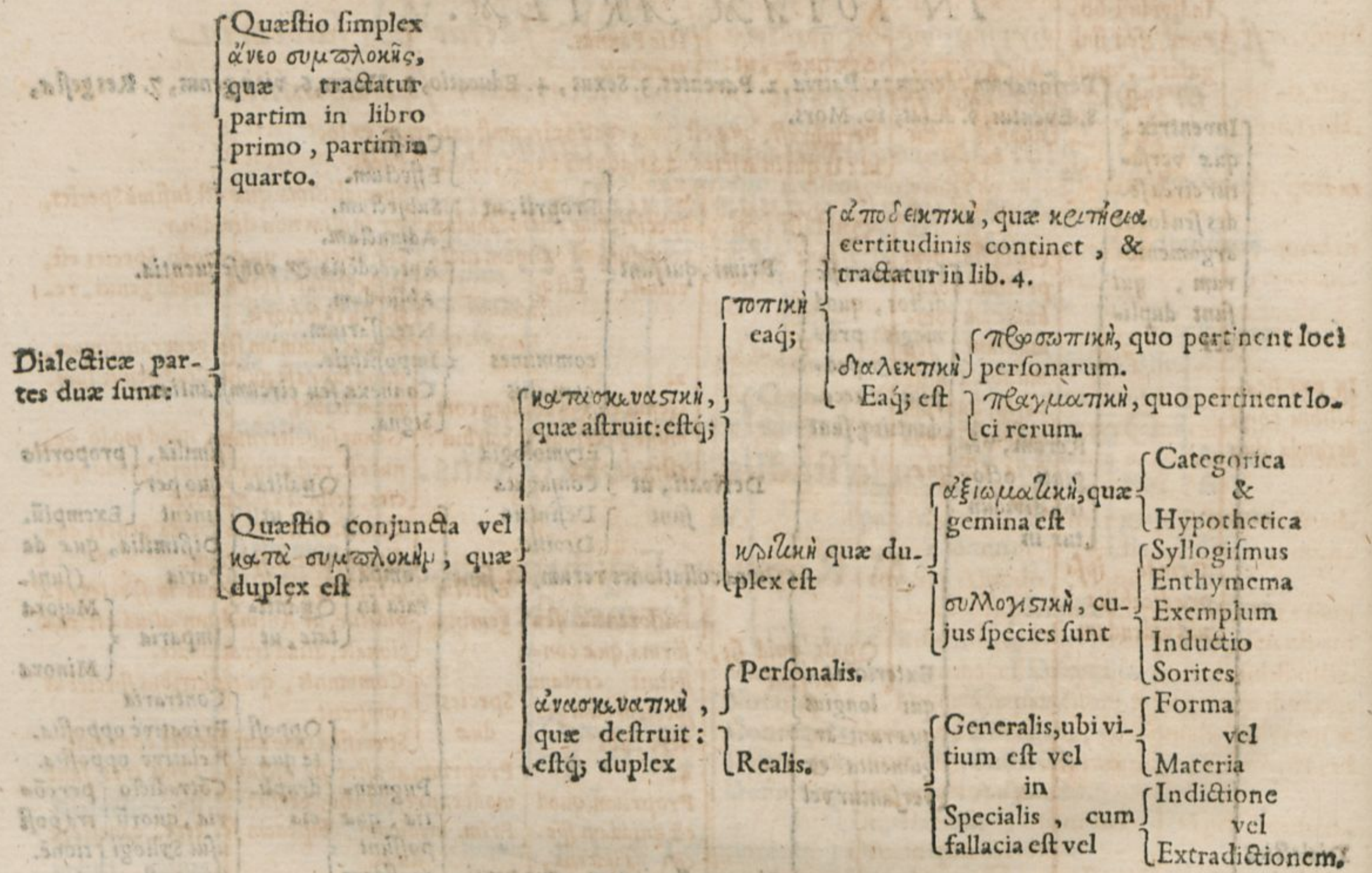
1. Syllogismus, qui con-
sideratur vel secūdu.
2. Enthymema.
3. Inductio.
4. Exemplum
5. Sorites.

Affectio-
nes, ut ali-
us est

- Hypotheticus qui est
- Conditionatis.
- Copulativus.
- Disiunctivus.
- 1. Affirmatus, Negatus.
- 2. Universalis, Particularis.
- 3. Verus, Falsus.

ALIA TABULA EX ANTIQUA PARTIUM DIALECTICES DISTRIBUTIONE COLLECTA,

cui aptata est Methodus, quam Philippus in suis Erotematibus observat.

Tabulæ, quæ deinceps sequuntur per doctrinam prædicabilium & prædicamentorum elementariam, sunt ex Philippo concinnatæ. Petrus Ramus quod non ignoraret prædicabilium & prædicamentorum doctrinam esse fragmentum quoddam à generalibus inventionis præceptis avulsum, scitè eam prætermisit traditurus quælibet suo loco. Figat igitur hic pedem Ramista, dum Porphyrius & Architas ex labyrinthis suis sese expediverint.

DOCTRINA PHILIPPI DE PRÆDICABILIBUS.

X

Nomen proprium, ut: Carolus, Johannes.

Aut Naturale est; aut Res significata nomine proprio, ut: Roma, Lipsia.

Individuum hominum, seu singularare, quod est

Aut Artificiale, quod fit duobus modis

Δικτυωός, ut: Hic Pannus. Hæc avis.

Periphrasi, quæ est coacervatio circumstantiarum ex locis, ut: Is qui in Africa ad Didonem venit, id est, Aeneas.

Quid sit, ut sunt 2.

1. Species, quæ est vocabulum commune proximum individuis. Est; Specialissima, quæ est infima Species, & in alias non dividitur. Sub alterna, quæ modo Species est, respectu superioris, modo genus, respectu inferioris.

2. Genus est vocabulum commune pluribus speciebus: Est; duplex

Genus summum seu generalissimum, quod supra se nullum aliud genus summum habet. Genus subalternum, quod modo genus est, respectu inferioris, modo Species, respectu superioris.

3. Differentia seu forma, quæ constituit certam speciem cum genere: ubi

Effectus geminus

Species duæ

4. Proprium, quod est quiddam speciei adjacens, est; duplex

Proprium abusive sic dictum, cujus tres sunt modi expressi in hoc versu: Prim. medicum, bipedem se. tert. canescere dicas. Proprium propriissimum, quod perpetuum est adjacens.

5. Accidens, quod adhærescit subiecto sed mutabiliter: Est; hic duplex divisio accidensiam.

Una generalis: Accidens est

Alia Specialis: Accidens est vel

Separabile, ut hilaritas, tristitia, studium, currere, sedere. Inseparabile: humiditas ab aqua, calor ab igni non re sed cogitatione separantur. Concretum, hoc est, adjectivum, ut Calidus. Abstractum, hoc est, Substantivum, ut Calor.

Quale quid sit, ut sunt

1. Discernunt gradus vocabulorum in prædicamentis, quæ sunt distinctiones generum & specierum.

2. Ostendunt prædicationes, ubi sunt duæ divisiones prædicationum.

3. Profunt definitionibus & divisionibus

4. Distinguunt propositiones in

Prior: prædicationum alia est

Posterior: prædicationum alia est

Necessarias, & Contingentes.

Falsa

Vera, quæ est

Essentialis. Causalis. Accidentalis.

Usitata

Inusitata ut in propositionibus de filio Dei.

Ufus seu finis prædicabilium, qui quadruplex est.

Propria seu Regularis. Impropria seu Figurata.

Deinde ipsa prædicabilia: ubi videndum

In prædicabilibus consideranda duo

B 2

DE PRÆDICAMENTIS IN GENERE.

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Prædicamentum est vocum simplicium pro rerum natura ordinatio. 2. Prædicamentum est certus quidam ordo vocum inter se cognatorum. 3. Prædicamenta sunt quasi tabulæ, in quibus voces seu res unius naturæ à summo genere ad imam speciem digeruntur. 4. Prædicamentum vocamus summum in suo ordine genus, quod de omnibus sub se comprehensis prædicatur.
1. Proponitur Quadruplex	1. Definitio seu potius descriptio quæ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aphrodisæus τὰ πρῶτα τῆς φιλοσοφίας, id est, Elementa Philosophiæ vocat, quia sunt rerum cognoscendarum quasi summa capita. 2. Aristoteles vocat κληρονομίας prædicationes, quia in eis cernitur, quæ vocabula, quibus attribuantur. 3. Philippus vocat supellectilem definitionum, quod in his omnium nomina quasi in sua qualibet classe reponantur, aliisq; alia vel subsint, vel præsint.
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Architas, qui invenit prædicamenta & vocavit λόγους καθόλους, voces universales. 2. Aristoteles, qui re cognovit & appellavit κληρονομίας, id est, commemoraciones.
2. Explicatur e locis, ut	2. Explicatur e locis, ut	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ad prædicamenta referuntur non ambigua sed propria vocabula. 2. Abstracta & concreta, substantiva & adjectiva in eodem prædicamento reponuntur, ut: Albedo, Albus. 3. Quæ de superiori dicuntur, dicuntur etiam de inferiori, ut Murena est piscis, piscis est animal, animal est corpus, corpus est substantia. 4. Diversa in prædicamentis genera diversas habent differentias, ut animalis differentiæ sunt λογικόν, id est, rationale, vel ἄλογον, id est, irrationale. 5. Partes ponuntur in eodem prædicamento, in quo totum. 6. Nomina, quæ significant privationem, referuntur ad prædicamentum earum rerum, quibus opponuntur, ut: Tenebræ & cæcitas, censeantur qualitates, sicut lux & visus.
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Differunt prædicabilia & prædicamenta, quod in prædicamentis sint nomina nativa seu proximæ rerum appellationes: prædicabilia sint harum appellationum distinctiones. 2. Prædicamenta sunt ipsæ rerum cognatarum voces: prædicabilia sunt gradus quidam quibus voces ejusdem prædicamenti secundum amplitudinem & angustiam distinguuntur.
In prædicamentorum doctrina consideratur	In prædicamentorum doctrina consideratur	<ol style="list-style-type: none"> 1. Finis est, ut discernantur substantiæ ab accidentibus. 2. Ut distinguantur absoluta à relativis. 3. Ut nobis constet aliqua ratio definiendi: Ostendunt enim, in quibus quasi domiciliis genera definitionum sint querenda.
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Prædicamenta aut sunt Substantia. 2. Prædicamenta sunt decem Accidentis, quo referuntur novem prædicamenta.
3. Prædicamenta sunt vel	3. Prædicamenta sunt vel	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prædicamenta aut sunt Substantia. 2. Prædicamenta sunt decem Accidentis, quo referuntur novem prædicamenta.
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Prædicamenta aut sunt Substantia. 2. Prædicamenta sunt decem Accidentis, quo referuntur novem prædicamenta.
3. Prædicamenta sunt vel	3. Prædicamenta sunt vel	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prædicamenta aut sunt Substantia. 2. Prædicamenta sunt decem Accidentis, quo referuntur novem prædicamenta.
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Prædicamenta aut sunt Substantia. 2. Prædicamenta sunt decem Accidentis, quo referuntur novem prædicamenta.

DE PRÆDICAMENTO SUBSTANTIÆ.

1. Proponitur materiae evidentiæ causa quadrupliciter

1. Substantia, quàm Cicero naturam vocat, est res per se constans.
2. Est ens, quod revera proprium habet esse, nec est in alio, ut in subjecto.
3. Est subjectum, in quod cadunt accidentia.
4. Substantia est prædicamentum suo ordine complectens nomina spirituum, corporum simplicium, & naturalium quorumlibet, cui inhereant reliqua novem Accidentis prædicamenta.

2. Amplificatur à finibus duobus

1. Prodest videre seriem substantiarum, quomodo aliæ ab aliis discernantur ut scias, quid differat lapis ab arbore, pluma ab aqua, mulus ab homine.
2. Ut definiendo genera specierum facile invenias.

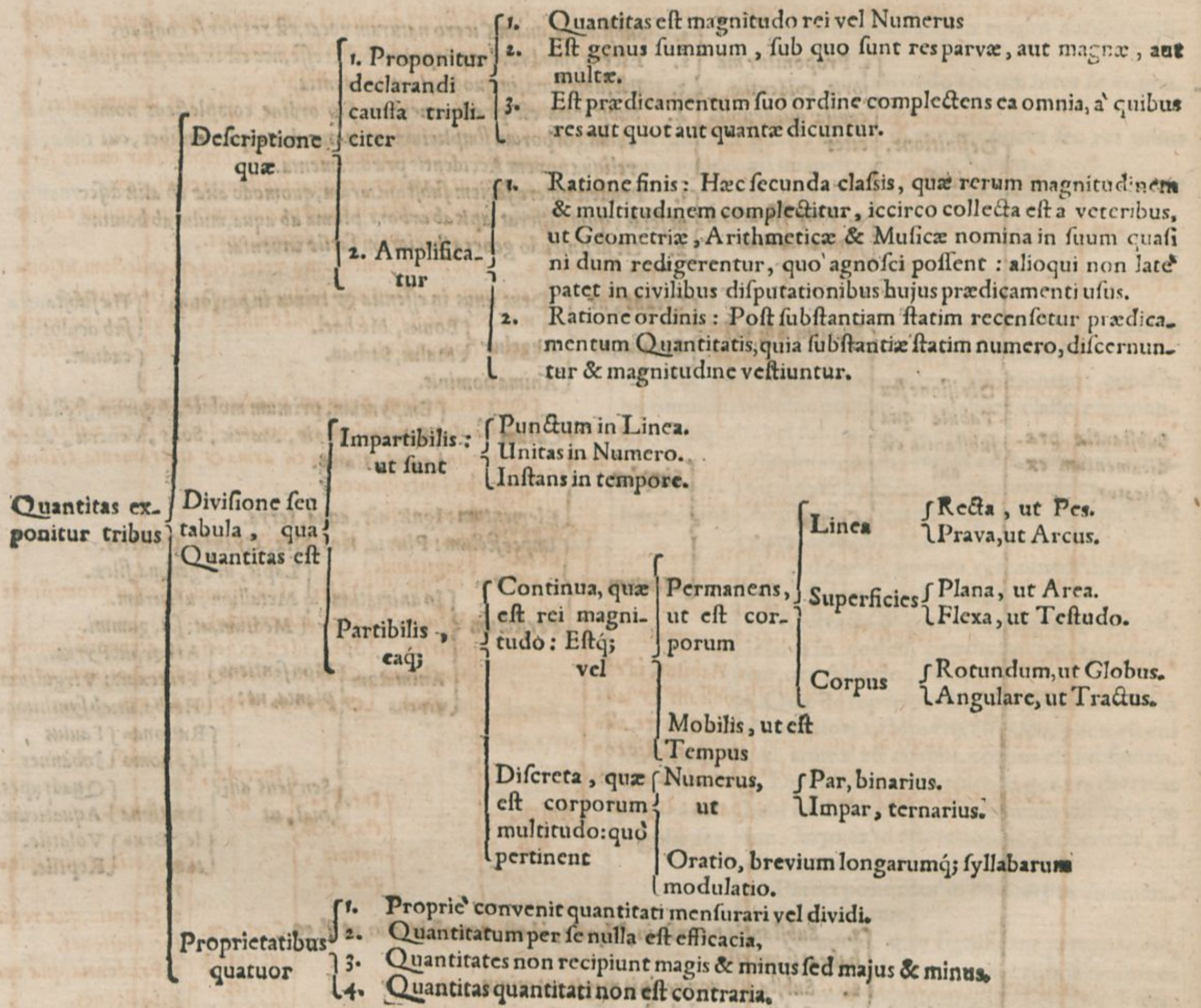
Divisione seu Tabula qua substantia est aut

<p>Spiritus usq; vel</p> <p>Corpus</p>	<p>Creans, ut</p> <p>Creatus, ut</p> <p>Simplex</p> <p>Mixtum</p> <p>Perfectum</p> <p>Animatum vivens</p>	<p>Deus unus in essentia & trinus in personis.</p> <p>Angelus { Bonus, Michael. Malus, Sathan.</p> <p>Anima hominis.</p> <p>Cælum { Empyreum, primum mobile, Aqueum, stellatum, Saturni, Jovis, Martis, Solis, Veneris, Mercurii, Lune.</p> <p>Elementum: Ignis, aer, aqua, terra.</p> <p>Imperfectum: Pluvia, Ros, Nix, Grando, Cometes.</p> <p>In animatum { Lapis, ut: gemma, silex. Metallum, ut aurum. Medium, ut: sal, gummi.</p> <p>Non sentiens planta, ut: { Arbor, ut: Pyrus. Frutex, ut: Virgultum. Herba, ut: absinthium.</p> <p>Sentiens animal, ut { Rationalis, ut: Faulus, homo, Johannes. Irrationalis, ut: Quadrupes, Aquaticum, Volatile, Reptile.</p>
--	---	--

Proprietatibus quatuor

1. Substantia non est in subjecto, id est, non est in alio, ut ab eo habeat suum esse.
2. Substantia non recipit magis aut minus.
3. Substantie nihil est per se contrarium.
4. Eadem substantia susceptibilis est qualitatum contrariarum, ut: eadem aqua nunc calida est, nunc frigida. Idem homo nunc lætus, nunc tristis est.

DE PRÆDICAMENTO QUANTITATIS

DE PRÆDICAMENTO QUALITATIS.

Descriptionibus, quæ

1. Proponuntur
tripliciter

1. Qualitas est forma animi vel corporis ex qua nomen aliquod ducitur, ut à prudentia & Dialectica prudentes & dialectici, ab albedine albi, à nigredine nigri dicuntur.
2. Qualitas est forma accidentalis, à qua res denominatur, sicut quis, quale quid sit, rogaverit.
3. Qualitas est prædicamentum, quod complectitur omnes formas, quæ movent sensus & per quas substantia est efficax.

A finibus
tribus

2. Amplifi-
cantur

1. Magnus usus est hujus prædicamenti in omnibus causis & crebra hinc petuntur definitiones.
2. Hoc prædicamentum à veteribus est collectum, ut fontes omnium actionum cognoscere-
mus. Nam tres sunt præcipui omnium actionum fontes.
 1. $\epsilon\kappa\iota\varsigma$ habitus.
 2. $\delta\upsilon\nu\alpha\mu\upsilon\varsigma$ potentia.
 3. $\pi\epsilon\delta\alpha\delta\omicron\varsigma$ affectio.

Ratione
ordinis

Quemadmodum primum prædicamentum continet ipsas substantias, secundum eas ordine discernit & vestit magnitudine: Ita tertium eis arma & instrumenta tribuit, per quæ sunt efficaces.

Corporis,
ut est

- Lucrandi
- Saltandi
- Sagittandi

Habilitas & promptitudo.

Infusus à
Spiritu
sancto: ut
sunt

- Fides, id est, firmus assensus promissioni Dei adhaerescens.
- Spes, id est, expectatio eternorum bonorum.
- Charitas, id est, Dilectio Dei super omnia & proximi propter Deum.

1. Habitus, id est,
constans & ab-
soluta in re ali-
qua perfectio con-
suetudine agendi
parata: isq; est

Animi,
isq;

Intelle-
ctu, id est
noticia,
quæ est

Incerta,
ut

- Opinio.
- Suspicio.

Acquisi-
tus natu-
ra seu in-
dustria
consti-
tuens in

Certa cu-
jus quinque
species
sunt

1. Notitia principiorum.
2. Scientia, quæ regit speculationes.
3. Prudentia, quæ regit actiones.
4. Ars, quæ regit fabricationes.
5. Fides propter testes veraces.

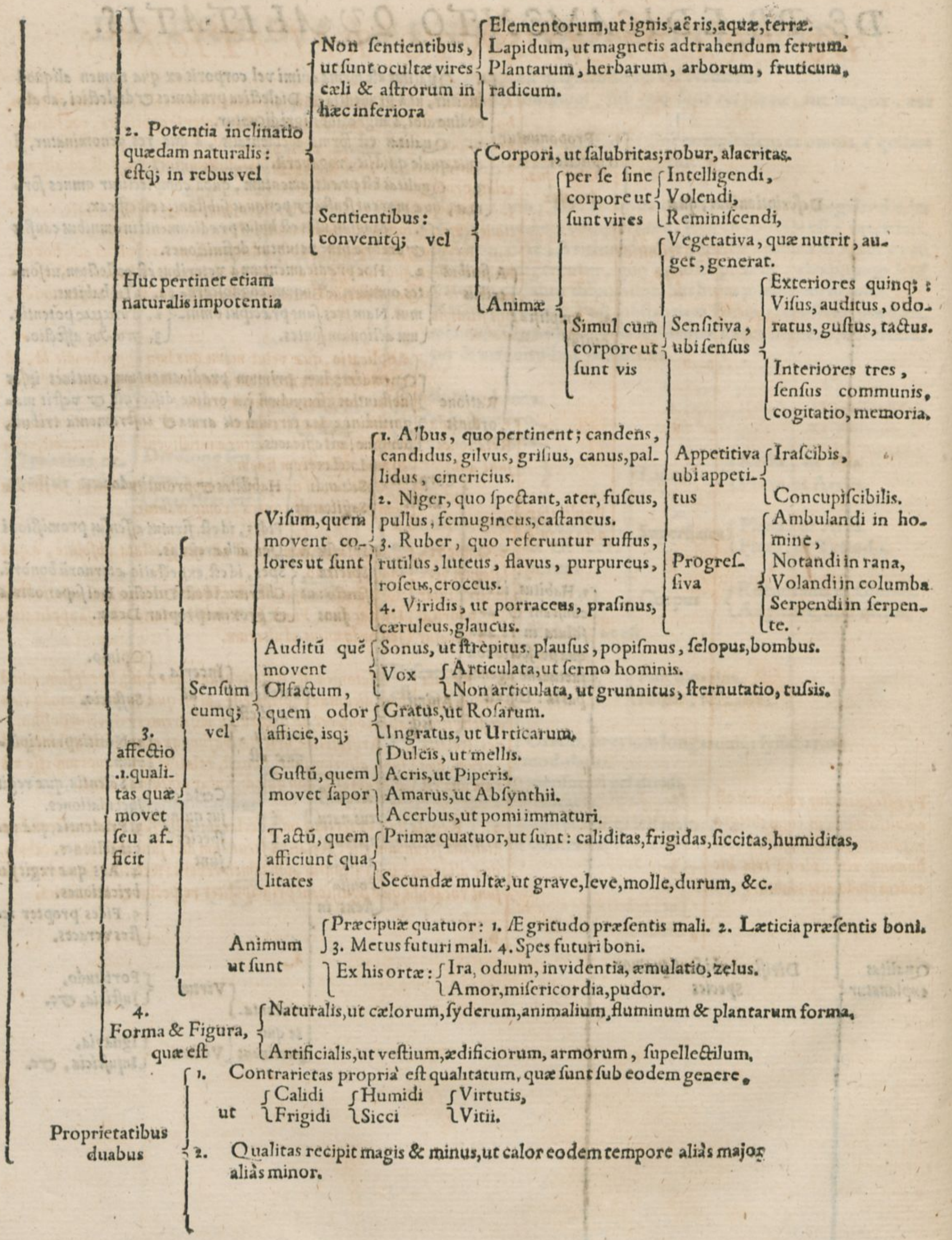
Qualitas
explanatur

Divisione ubi sunt quatuor
species

Volunta-
te quo
pertinent

Virtus
Vitium

- Fortitudo,
- Justicia, &c.
- Ignavia,
- Injusticia, &c.

DE PRÆDICAMENTO RELATIONIS.

1. Relatio est aut applicatio, aut ordinatio, aut collatio rerum duarum, hoc est, Relata sunt, quando duo absoluta inter se applicata, coordinate, vel collocata sunt.
2. Relatio est id, quod in duobus absolutis unius hypostasi ad alterum relata propter accidens intelligitur.
3. Relatio est ipse respectus rei, e loco, tempore, persona, ætate, conditione sexu, passione, collatione natus.
4. Relativa sunt $\pi\epsilon\omicron\varsigma\ \tau\eta$, id est, ad aliquid, ut Aristoteles ait, hoc est, Relativa sunt, quorum esse est ad aliud quodammodo se habere. Sunt res necessario comparabiles, ut Emptio non est, nisi sit venditio: Pater non est, nisi filius sit.

Datur qua
druplex

1. Definitio
que

Explicatur
octo regulis

Applicatio, quæ velut manum quædam apprehendit id, ad quod dirigitur, ut Fides est applicatio, quia applicat credenti Christum cum suis meritis.

1. Regula:
Relationes
sunt aut

Ordinatio, quæ est relatio, qua vel res vel persona certo consilio, vel Dei vel nature intelligentis destinata est, certo modo ad certum finem.

Collatio, in qua paria cum paribus & contra: sic similia cum similibus & contra, comparantur.

2. Omne re-
lativum ver-
satur inter
duo, quorū al-
terū vocatur

Fundamentum, quod est res spectata absolute, à qua incipit relatio.
Terminus, qui est res ad quam ordinata est relatio: Inter hæc duo (Fund. & Term.) relatio est ipsa applicatio, seu ordo unius ad alterum.

3. Regula
continet du-
as definitio-
nes Relati-
vorum, qua-
rum una est

Platonica, ut: Relativa sunt, quæcunq; hoc ipsum, quod sunt, dicuntur aliorum esse, id est quæ quocunq; modo cum aliis conferri, ob quoscunq; adherentes respectus possunt.
Aristotelica, ut Relativa sunt quæcunq; hoc ipsum, quod sunt, aliorum sunt, hoc est, relativa sunt, quorum esse est aliorum esse, non quæ dicuntur tantum ad aliud.

4. Regula fluit ex tertia, eamq; declarat: Alia sunt relativa secundum dici, alia secundum esse: Relativa secundum dici sunt absoluta vocabula, quæ aliorum causa dicuntur, non tamen revera: Relativa secundum esse sunt vocabula, quæ significant principaliter respectus & relationes.

Prædicamentum relationis est amplissimum, in cuius integra explicatione consumitur tota hominis vita, ideoq; tria hic eodem modo attendantur.

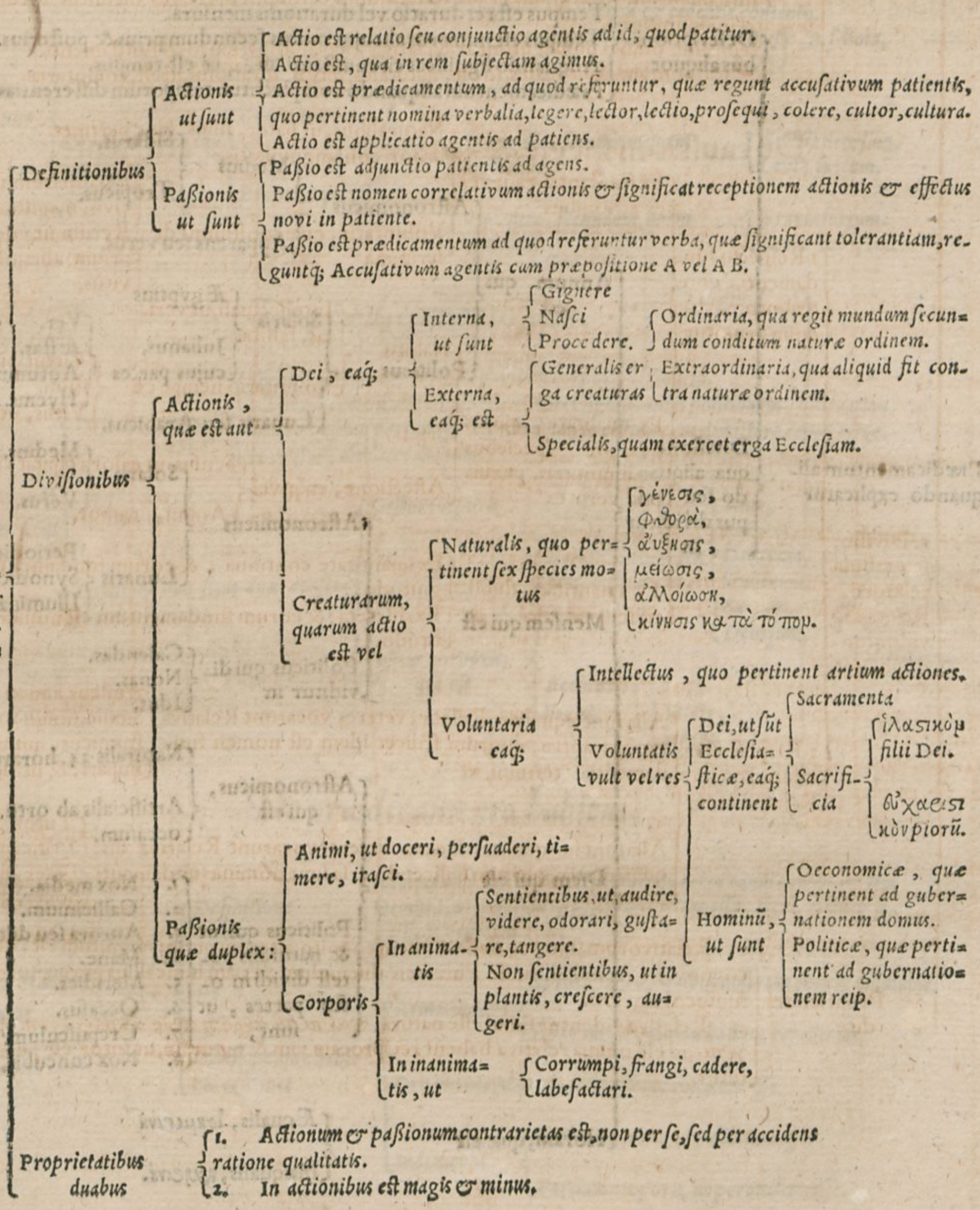
C

- a b
5. Regula est nobilissima: Cuilibet relativo respondet suum correlativum. Aristoteles, Relativa dicuntur πρὸς ἀντιθέτιστα id est, sunt mutuae collationes. Et relativa non possunt defini, nisi facta mentione correlativorum.
 6. Fundamentum vocatur materiale Relationum, terminus & relatio dicuntur formale seu differentia in definitione.
 7. Sapissime omnes linguae utuntur Relativis loco absoluti seu loco fundamenti.
 8. Relationum aliae sunt reales, id est, naturales, aliae sunt rationis, id est, voluntariae.

<p>1. Respectu fundamenti, e quo oriuntur: Alia enim oriuntur</p>	<p>Ex substantia, eaq; vel ex actionibus</p>	<p>Voluntatis, quae constiunt discrimina</p>	<p>Naturalibus, ut pater, filius. Huc pertinet arbor consanguinitatis.</p>	<p>Personarum, ut sacerdos, civis, magistratus. Rerum, ut commune proprium, alienum, Jus servitus.</p>
<p>2. Divisio, seu tabula relatorum. Relata dividuntur dupliciter</p>	<p>Ex quantitate duplici scilicet, alia</p>	<p>Affectione, eaq; vel</p>	<p>Ex quantitate continua: & eorum fundamentum est magnitudo. Ex discreta: & eorum fundamentum est numerus vel multitudo.</p>	<p>Sensus, ut calor respicit visum Animi, ut amor.</p>
<p>3. Proprietates duae:</p>	<p>1. Relativorum uno per definitionem cognito, alterum quoq; cognitum est: ut si cognoveris Achillem fuisse Phoenicis discipulum, etiam hunc illius praecptorem fuisse cognoveris.</p>	<p>2. Relativa videntur simul esse natura, πάντα τὰ πρὸς τι πρὸς ἀντιθέτιστα λέγεται, id est, omnia relativa habent reciprocam vim & naturam, ut tutor est pupilli tutor.</p>		

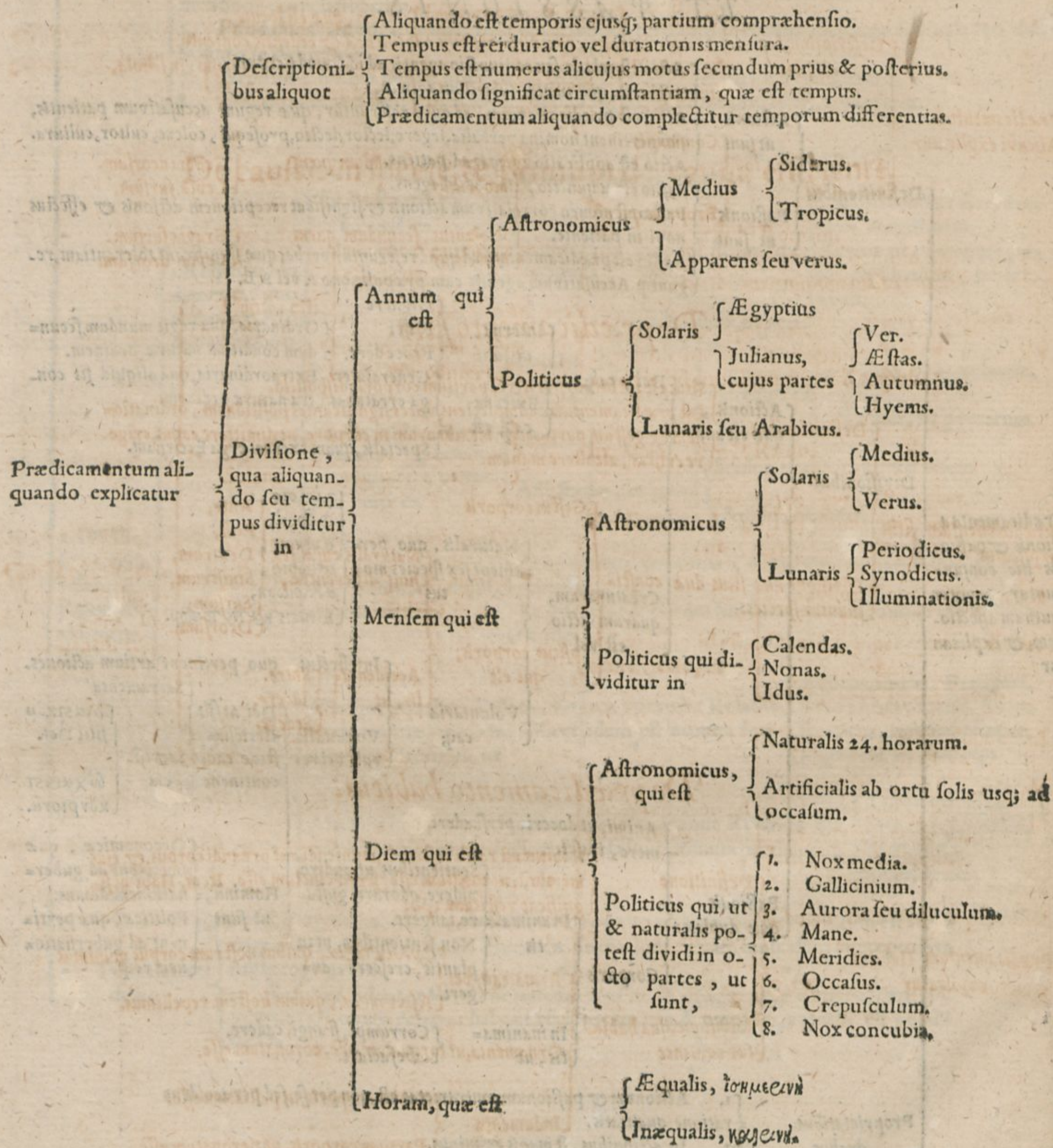
Præ
ctio
nis
gunt
mutu
nem,
tur

DE PRÆDICAMENTIS ACTIONIS ET PASSIONIS.

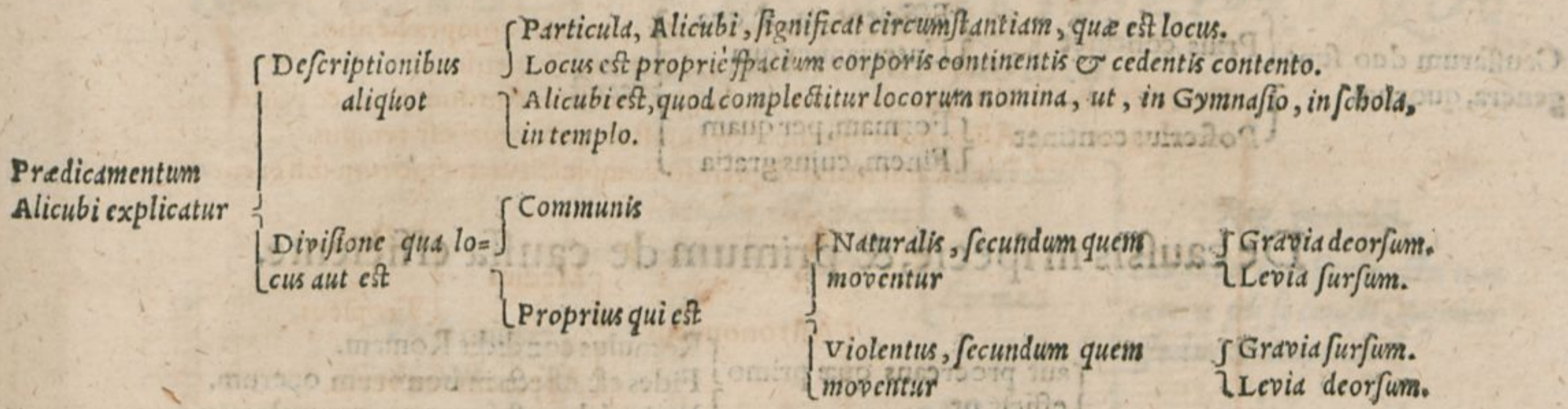

Prædicamenta actionis & passionis hic conjunguntur propter mutuam affectionem, & explicantur

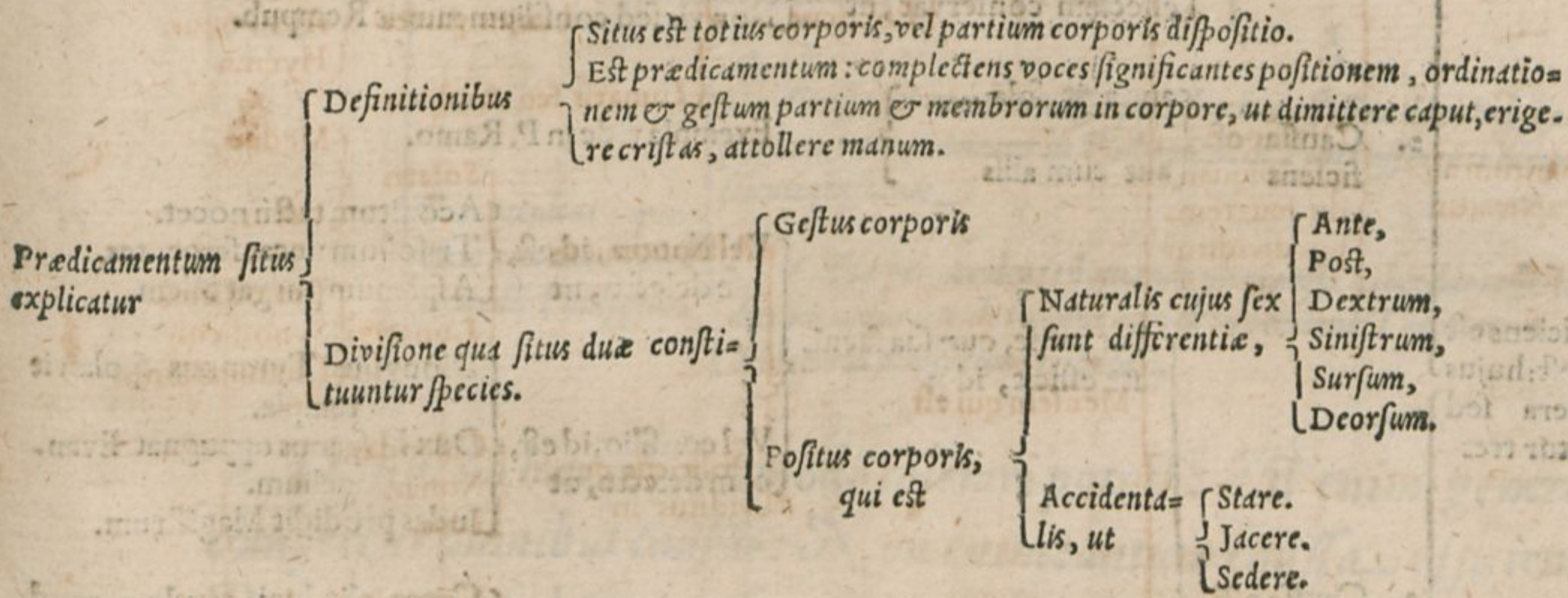
DE PRÆDICAMENTO ALIQUANDO.

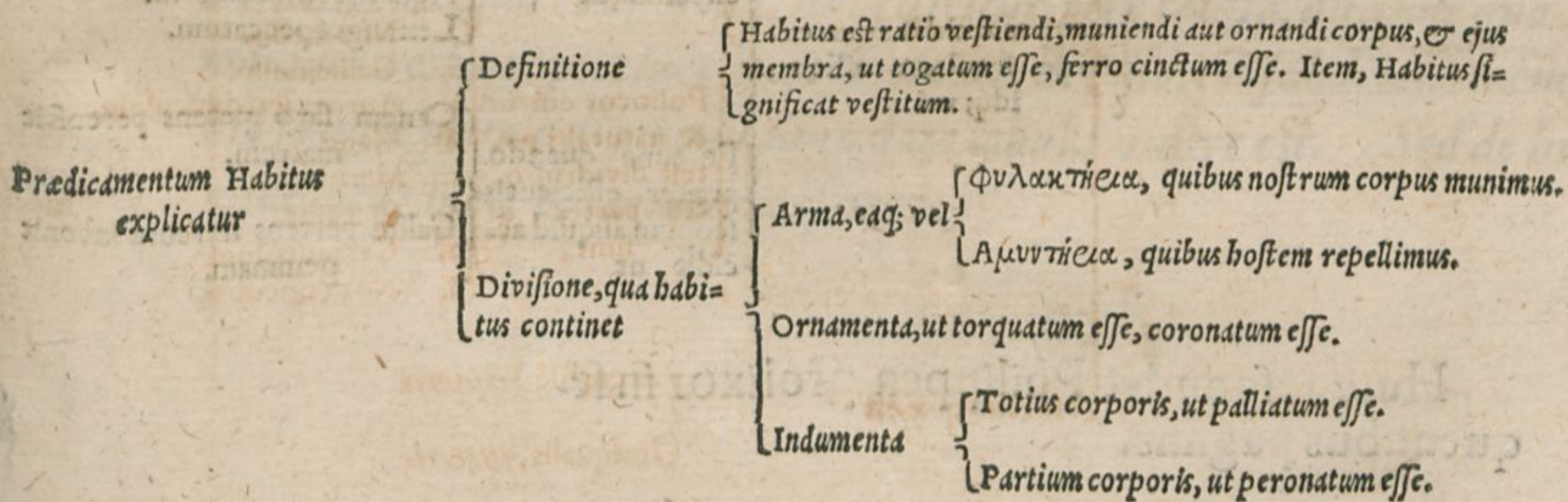
DE PRÆDICAMENTO ALICUBI AT

De prædicamento situs.

De prædicamento habitus.

D

TABULARAMEA DE CAUSSIS IN GENERE.

Caussarum duo sunt genera, quorum

}	Prius continet	Efficientem, a qua	}
		Materiam, ex qua	
}	Posterius continet	Formam, per quam	}
		Finem, cuius gratia	

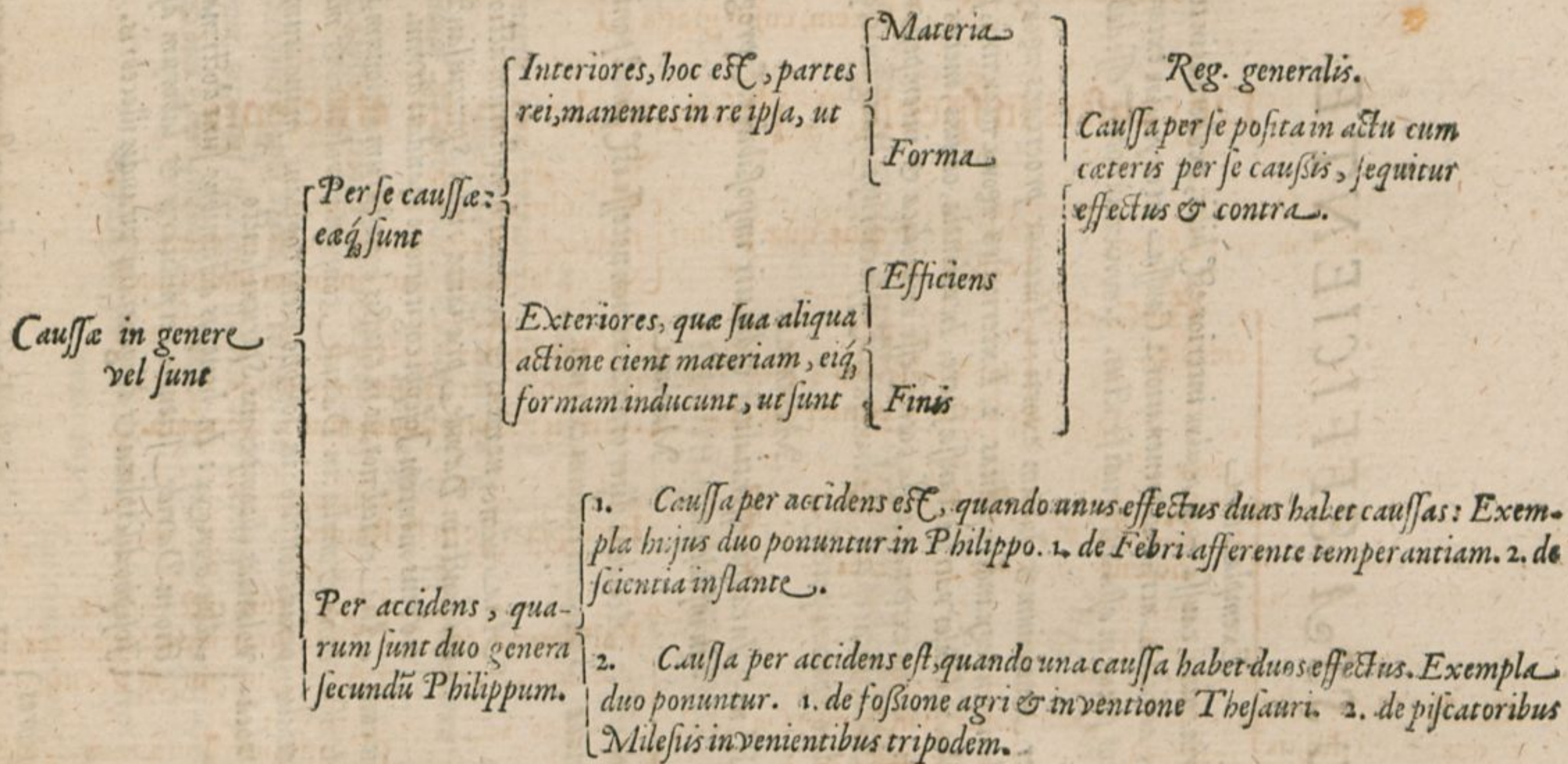
res est

De caussis in specie, & primum de causa efficiente.

	aut procreans quae primo efficit ut	Remulus condidit Romam. Fides est effectrix bonorum operum. Nativa labes est fons omnium malorum.
1. Causa efficiens est	aut conservans quae rem effectam conservat, ut	Illector servavit patriam. Benevolentia stabilivit imperium. Non vis sed consilium munivit Rempub.
2. Causa efficiens	aut a se sola aut cum aliis	Exempla vide in P. Ramo.
Causa efficiens est a qua res est; hujus non genera sed modi dantur tres:	Aut per se, cum sua facultate efficit, id est;	Aconitum tactu nocet. Trifolium necat serpentes. Asplenium purgat bilem.
3. Causa efficiens agit	Aut per accidens quae extrinseca facultate efficit, id est; vel	Vel consilio, id est, cum delectu, ut Dionysius Tyrannus spolavit templa. Dux Hispanus oppugnavit Evangelium. Judas prodidit Magistrum.
	Necessitate, quando vi cogitur ad effectum, ut	Capra astitit lupi caculum apud Aesopum. Caballus patitur Calcaria & frenum. Aqua incendit calcem. Lex auget peccatum.
	Fortuna, quando praeter efficientis scopum aliquid accidit, ut	Canem saxo petens percussit matrem. Gallus vertens stercorea invenit gemmam.

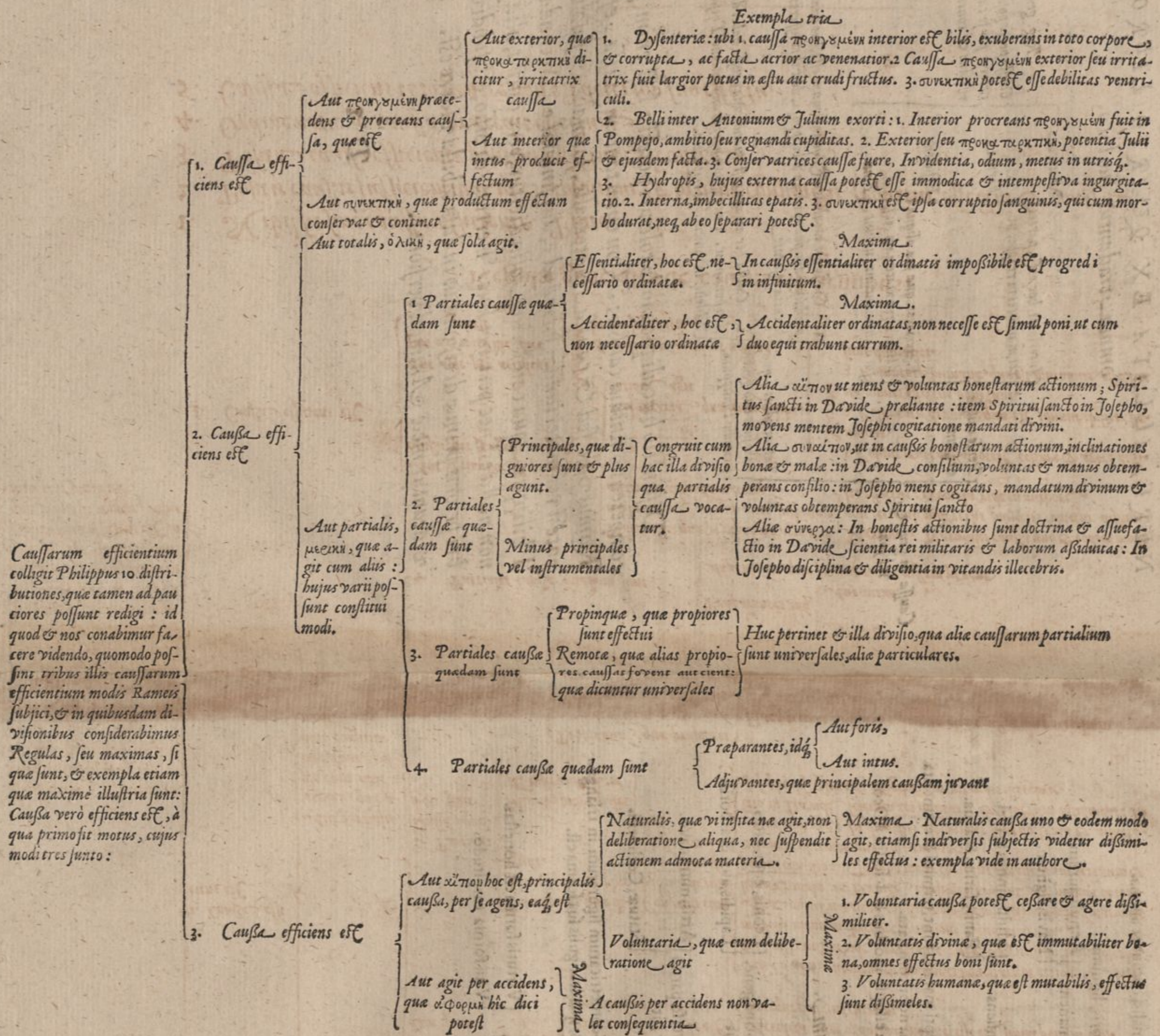
Huic respondet Philippica prolixior in sequentibus paginis.

TABULA PHILIPPEA DE CAUSSIS IN GE-
NERE, ALLATA EX QUARTO LIBRO, QUO
omnia tradantur suo loco.

Distinctio hæc aliquo modo tolerari potest: Est enim generalis, competens omnibus causis: Non enim tantum causa efficiens, ut *videt Ramus* Ramus vult, sed & causa materialis, formalis & finalis accidere *hæc tamq[ua]m* potest rei materiandæ, formandæ, aut finiandæ. *causæ h[ab]entur.* Secunda divisio *Ar nimis lato* Philippea, qua causarum alia dicitur, verè causa, alia sine qua *non per accidens* non, nulla est, nec pertinet huc. Tertia divisio, est subdivisio mem- *Edm[und]i in Ramo* bri prioris primæ divisionis, ut in data tabula videre est. Sed de his *& farum.* videantur meæ Animadversiones.

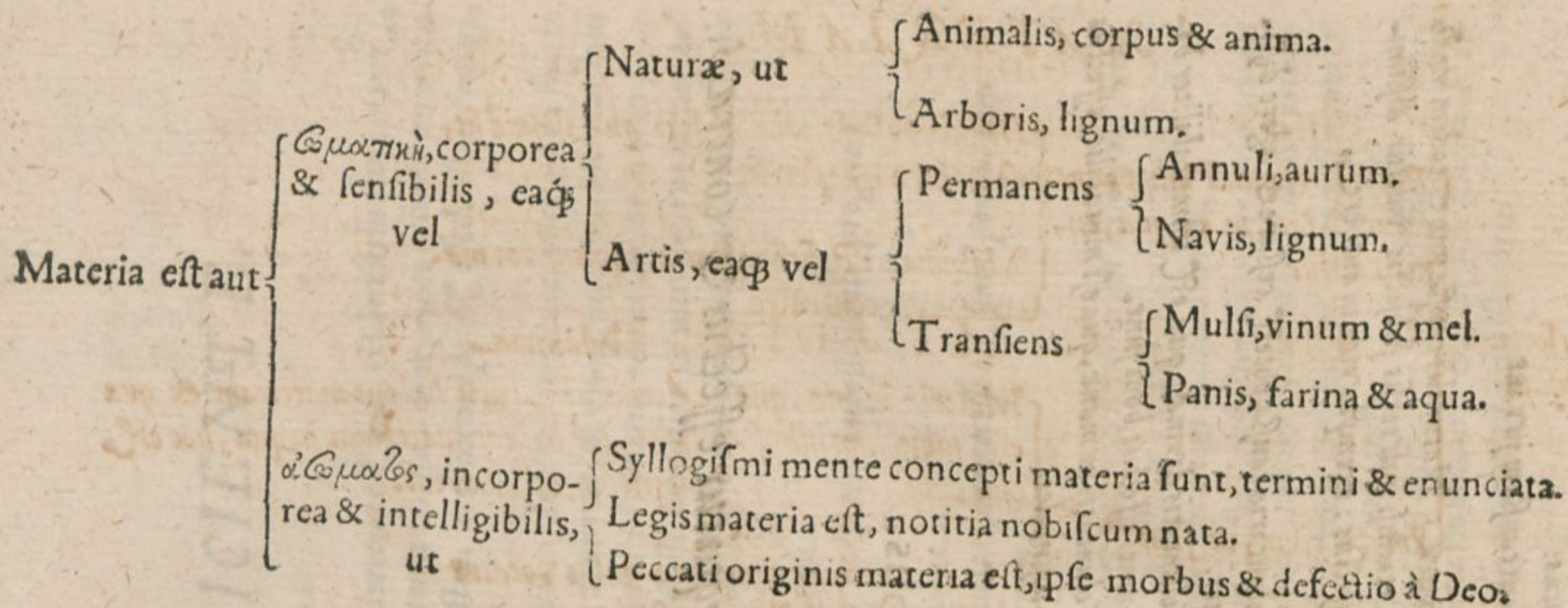
TABULA PHILIPPEA DE CAUSSA EFFICIENTE.

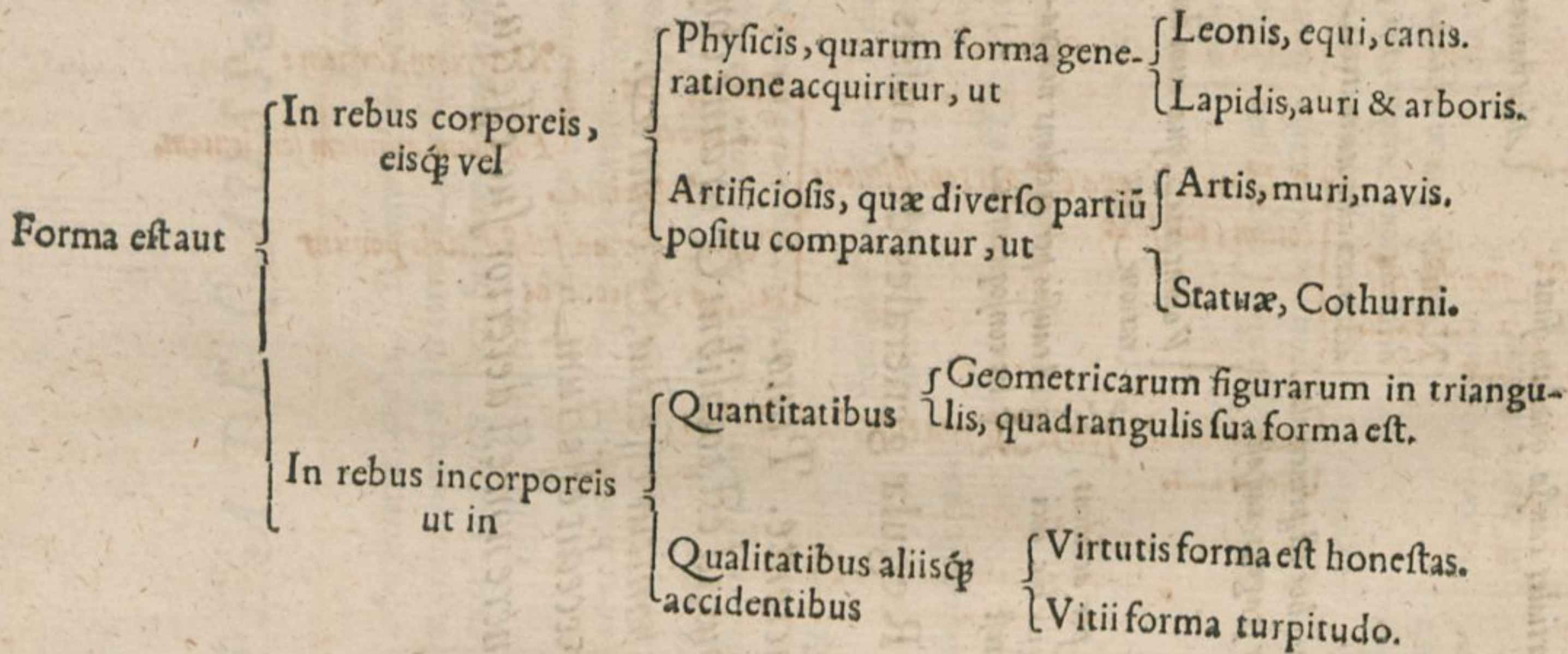
Regulæ generales de causis efficientibus.

1. Nihil fit sine causa efficiente. Plato.
2. Positis causis sufficientibus, id est, totalibus & ordine conjunctis, sequitur effectus & contra.
3. Posita causa efficiente ponitur effectus, & contra.
4. Ordine naturæ causa precedit effectum.
5. Causa efficiens toto genere non est deterior suo effectu.

TABULA RAMEA IN MATERIAM.

Ejusdem in formam.

TABULA PHILIPPEA IN MATERIAM.

Definitio: Materia est ex qua aliquid fit,
ut ex farina fit panis:

Materia fornicur
duplicem usum

Proprium, qui Philipo vo-
catur Materia ex qua, cu-
jus dantur

Maxima: Posita materia, ponitur res ma-
teriata, & contra.

Maxima

Improprium, ut sunt

Materia in qua, que est subjectum inhesi-
onis, ubi } Accidentia non habent materiam ex qua
} fiant, sed habent materiam in qua, hoc est,
} subjectum, cui inhaerent.

Materia circa quam, que vulgo vocatur
objectum seu subjectum occupans.

Ejusdem in formam.

Forma est, que dat esse
rei, seu est ipsa rei exadi-
ficatio: ead. duplex

Substantialis, que est pars constituens
eorum, ubi sunt.

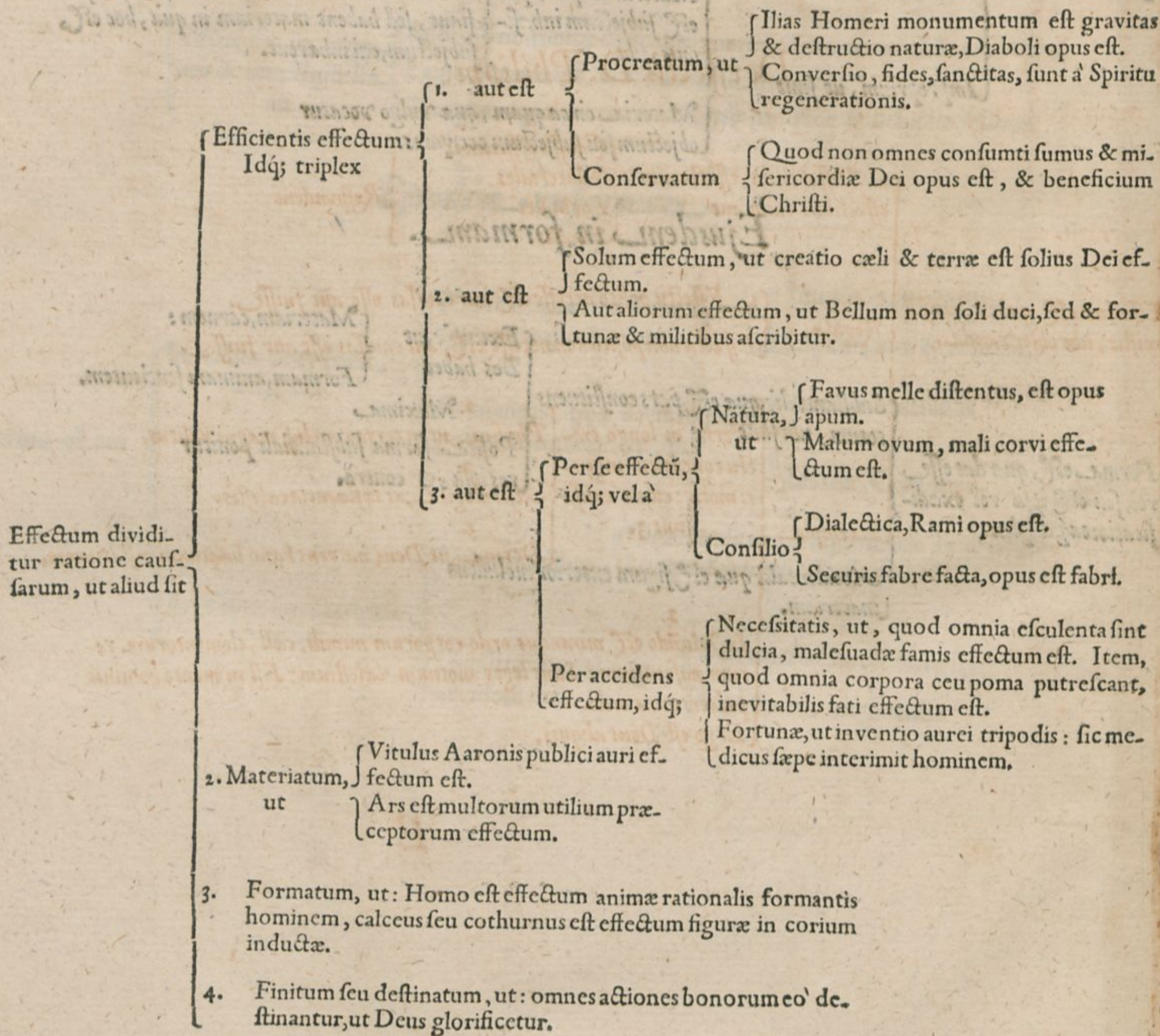
Exemplum, ut } Materiam, carnem:
} Bos habet } Formam, animam sentientem.
Maxima
Posita forma substantiali ponitur
res ipsa, & contra.

Accidentalibus que est figura exterior includens
in materia.

DE FINE.

Finis nulla datur tabula à Molano sine dubio propterea quia quælibet res in natura habent suum destinatum finem, quem appetunt unde difficile est multiplicem eum pro multiplici re existentem distinguere.

DE EFFECTIS P. RAMI.

TABULA PHILIPPEA DE FINE.

<p>Locus à fine duobus nominibus insignitur à Domino Philippo.</p>	<p>1. Vocatur Finis qui est ipse usus rei, ut finis calcei est munire pedem.</p>	<p>Hic observanda vicina ut sunt</p>	<p>1. Locus ab honesto & Locus ab utili</p>
	<p>2. Causa finalis, quae est cogitatio de fine impellens ad agendum.</p>		<p>2. Regulae tres quas vide in auctore.</p>

De effectis D. Philippi.

<p>Effectus est qui ex causis existit, ubi observanda</p>	<p>1. Differentiae effectorum: effectibus enim aut</p>	<p>Causae efficientes Materiales Formales Finales</p>	<p>Respondent</p>
	<p>Regulae</p>	<p>1. Effectu posito necesse est aut causas esse aut fuisse. Effectu non posito non necesse est, aut causas esse aut fuisse.</p>	
	<p>Exempla</p>	<p>1. Terra in longo tractu concutitur ingenti motu: cuius causae sunt 3.</p>	<p>1. Physica, ut in terra conclusi magni halitus. 2. Astrologica, ut influentia caelestis. 3. Divina, ut Deus movens hanc halituum inflationem.</p>
		<p>2. In Mundo est mirandus ordo corporum mundi, caeli, elementorum, rerum nascentium: Sunt leges motuum caelestium: Est in mente hominis pulcherrimus ordo. Ergo est Deus aliquis.</p>	

E

RAMEA TABULA IN SUB- JECTUM.

Recipit rem ad- junctam vel	{	In se ut: { Corpus, valetudinem, vires. Animus, scientiam, virtutes. Mens, fidem, cor, dilectionem. }	} recipit in se
Subjectum cui aliquid adjungi- tur, aut	{	Ad se ut: { Hercules pellem & clavam. Omphale, colum & fufum. Venator, venabula & canes. }	} recipit ad se
Occupatam habent rem adjunctam quam vulgò objectum vocant	{	Studiosa juvenus subjectum est, quod occupat diligentem moderatorem. Monstra occupant Herculem. Hæreses doctorem. Voluptas est subjectum temperantiæ, vel intemperantiæ. Periculum fortitudinis & ignaviæ. Sic sensilia sensuum sunt subjecta vel objecta.	

PHILIPPEA TABULA DE SUBJECTO.

1. Cur omittat illud Philippus, vide licet propterea, quia est vocabulum multipliciter usurpatum, sicut & ὑποκειμενον, hoc est, vocabulum materiae.

Subjectum est, cui aliquid adjungitur, quo modo cum id fiat: de quo dicendum

2. Quomodo colligatur ex aliis locis: videlicet ita: aliud subjectum est

Regulae quae huc pertinent, petantur e loco speciei: per speciem enim intelligit subjectum: Generalis erit hujusmodi: Posito subjecto ponitur ejus adjunctum & contra:

Inhesionis, quod ὑποκειμενον Graeci vocant, & est cui insunt adjuncta: idq; sortitur

Nomina diversa

Partitionem veram, qua subjectum duplex esse dicitur

1. Speciei, in predicabilibus.
2. Substantiae, unde fit primum predicamentum substantiae.
3. Materiae in qua & circa quam.

In quo, quod subjectum recipit rem adjunctam vel

In se

Ad se.

Circa quod: Et hoc vocatur objectum, quod rem adjunctam occupat.

Predicationis, cum pro priori parte predicationis seu propositionis ponitur.

IN ADJUNCTUM.

	<p>Inest subje- cto: atq; hoc aut</p>	<p>Proprium, quod omni soliꝑ sub- jecto convenit, ut vis.</p>	<p>Rugiendi in Leone. Frendendi in Apro. Ridendi in homine.</p>
	<p>A subjecto recipitur, quod aut</p>	<p>commune, quod non eo modo proprium est, ut</p>	<p>Ferocitas & asperi- tas in homine. Avaritia & monstro- sitas in homine. Edacitas in Vulture. Proditio in Sinone.</p>
<p>Adjun- ctum, cui aliquid subjicitur: idꝑ aut</p>	<p>Adest sub- jecto, ut</p>	<p>Regi adsunt lictores cum fascibus. Consuli, item equiti torques, annulus. Militi, lorica & gladius. Sic tempus & duratio cuiꝑ rei adsunt.</p>	

Occupatur in suo subjecto: Jurisprudencia in homi-
num iniusticia: Medicina in hominum in temperan-
tia. Agricola rationem habet cum terra, quæ cum fœ-
nore reddit ea quæ accepit.

DE LOCO ADJUNCTORUM EX PHILIPPO.

Properia accidentia, que tamen sunt vel
 Accidentia sunt, que alicui contingunt: Ea q. sunt vel
 Communiter accidentia, que plerunq. contingunt: ubi obseruanda.

Inseparabilia, q. x. dicitur, ut Adjacentia, ποροουμένης, que perpetuo subjecto adjacent.

Regula Aristotelica.
 Posita specie, hoc est, subjecto perpetua ejus accidentia queruntur: ne hic est $\lambda\upsilon\nu\nu\upsilon\epsilon\iota\lambda\alpha$, ergo est radix oblonga, flava & dulcis.

Separabilia, que vocat Philippus ornamenta, que inesse alicui debent, aut sunt alia externa que semper comitantur rem. Et vocantur speciali nomine Adjuncta.

Regula.
 Posita specie, hoc est, subjecto simul ponuntur adjuncta, ut: corpus expositum est soli. Ergo comitatur illud umbra. Tutor est. Ergo debet tueri pupillum.

Differentia adjacentium & communiter accidentium.

Adjacentia gignunt firmiores probationes. Communiter accidentia etsi plerunq. accidunt, tamen interdum impediuntur, ut calor inest igni semper, ideo ejus adjacens est, sed in Ebrio est commune accidens.

Regula: Valet consequentia à communiter accidentibus probabiliter: Utitur rebus prosperis. Ergo fiet insolentior. Vel: Insolens est. Ergo utitur rebus prosperis.

De Abstrahendo.

Regula:
 Abstrahendo argumentum dicitur modo. Si comes est bellus, bellus coloris est. Si comes est bellus, bellus coloris est. Si comes est bellus, bellus coloris est.

Philosophicum quod dicitur: fallum est & quod non fallit. Si comes est bellus, bellus coloris est. Si comes est bellus, bellus coloris est.

Abstrahendo
 quod duplex est.

SEQUUNTUR LOCI QUIDAM IN
PHILIPPO, QUI SUNT COMMUNES AFFECTIO-
nes omnium ferè locorum.

De antecedentibus & consequentibus.

Figat hic rursus pedem Rameæ disciplinæ studiosus, donec Dominus
Philippus argumenta quædam his ipsis, quæ antecesserunt & sequentibus
etiam communia explicaverit.

Primus locus est	Antecedentium, quæ rem antece- dunt	Necessariò: eaq; sunt vel causæ vel subje- cta, vel adjuncta: Exempla. Probabiliter, ut Jurgia probabiliter ante- cedunt cædem, rixæ, pugnam.	Aurora antecedit solis ortum: Curationem mor- bus: Flos fructum.	Regula: Ab antecedentibus argumen- tur affirmativè & negativè: Ne- ro polluit se libidinibus, & mul- tos interfecit. Ergò interficie- tur. Non floruit arbor. Ergò non feret fructus.

De Absurdo.

2. Absurdum, quod duplex est.	Philosophicum, quod manifestè falsum est, & pu- gnat cum sensu communi, ut ignem non esse cali- dum, nivem non esse albam.	Theologicum, quod pugnat cum præceptis DEI aut cum articulis fidei.	Regula: Ab absurdo argumentamur ferè uno modo: Si cometa est stella, stella cor- rumpitur: quod est absurdum. Si ex o- peribus est justitia, sequitur Christum frustra mortuum esse: quod dictu hor- ribile est.

DE NECESSARIO.

Exempla, Necesse est facere sumptum, qui capiet lucrum: Sic ad reconciliationem necessaria est poenitentia, ut ad messem sementis.

^{3.} Necessarium est, quod ordine naturae aliter fieri nequit: ubi sunt.

Regula { A necessario argumentamur affirmative & negative: ut necesse est discere & profiteri doctrinam à Deo traditam: Ergo studia in Ecclesia sunt retinenda. }
{ Sic in Epicureis non est nova obedientia, Ergo nec fides. }

De impossibili.

Exempla: ut caelum consistere, terram stellas ferre, boves loqui, impossibilia sunt.

^{4.} Impossibile est, quod naturaliter fieri nequit, ubi sunt:

Regula { Ab impossibili argumentamur ferè negative, ut: Impossibile est peccatorem restituere oculos caeci nati. Ergo Christus non est peccator. Impossibile est eruditionem sine studio contingere, Ergo, qui a versatur studium, eruditus esse non potest. }

De connexis & circumstantiis.

Connexa & circumstantie complectuntur aliquot argumenta quae scholastico versiculo exprimuntur: Quis, quid, ubi, quibus auxiliis, cur, quomodo, quando: ut,

1. Quis de causa efficiente querit: ut, Magistratusne an privatus? divesne an pauper?
2. Quid de effectu: Furtumne an sacrilegium?
3. Ubi de subjecto: Num in templo, an in foro?
4. Quibus auxiliis, An solus an cum aliis? quod pertinet, ad causas adjuvantes.
5. Cur, querit de causa finali: Ex irane an odio?
6. Quomodo querit de forma, item de fine: palamne an dolo?
7. Quando querit de adjuncto tempore: Die an noctu?

PHILIPPEA DE SIGNIS.

<p>Signa sunt iudicia quædam incurrentia in sensus: eaq; sunt vel causæ, vel effectus vel adjuncta: suntq; duplicia</p>	<p>Necessaria, quæ vocantur τεχνικα, & sunt causæ, vel effectus rei significatæ, vel perpetuò conjunctæ cum causis aut effectibus: attende hic</p>	<p>Exempla { { Lucescere necessario significat ortum solis. { Lac significat gravidam, aut quæ peperit, { { Regulam, quæ est: A signis necessariis valet consequentia perpetuò.</p>
<p>Probabilia, εὐδοκία dicta, hoc est, communiter accidentia: ubi sunt</p>	<p>Exempla { { Talis est unusquisq;, qualium consuetudine delectatur. Plerumq; ita fit, sed tamen aliqui non imitantur mores sodalium. { { Regula, à signis probabilibus plerumq; valet consequentia.</p>	

Haftenus in P. Ramo absolvimus argumenta, absolutè vel modo quodam consentanea, ut fuere causa, effectum, subjectum, adjunctum: In Philippo verò argumenta propria & communia, ut in antè data tabula Philippi animadvertere fuit. Deinceps Rami ordo in argumentorum distributione observatus requirit, ut deveniamus ad dissentanea. Sed quia D. Philippus dissentanea seu pugnancia, ut vocat, appellat collationes, earumq; duo facit genera: placuit mihi Rami ordine paululum neglecto, Dominum Philippum sequi, & locum comparatorum præponere dissentaneis: quod cum venia lectoris factum velim. Nec te moveat, quod argumenta derivata Philippi transfiliamus (id quod de industria facimus) illa enim paulo post suo loco, secundum P. Rami ordinem explicabimus. Nulla hic est perplexitas, nisi quod, ut paucis dicam, comparata dissentaneis anteferantur, alias integer observatur ordo P. Rami.

folis.

rit,

quen.

uetu.

ed ta.

soda

ipoy

antia

com

ment

ty

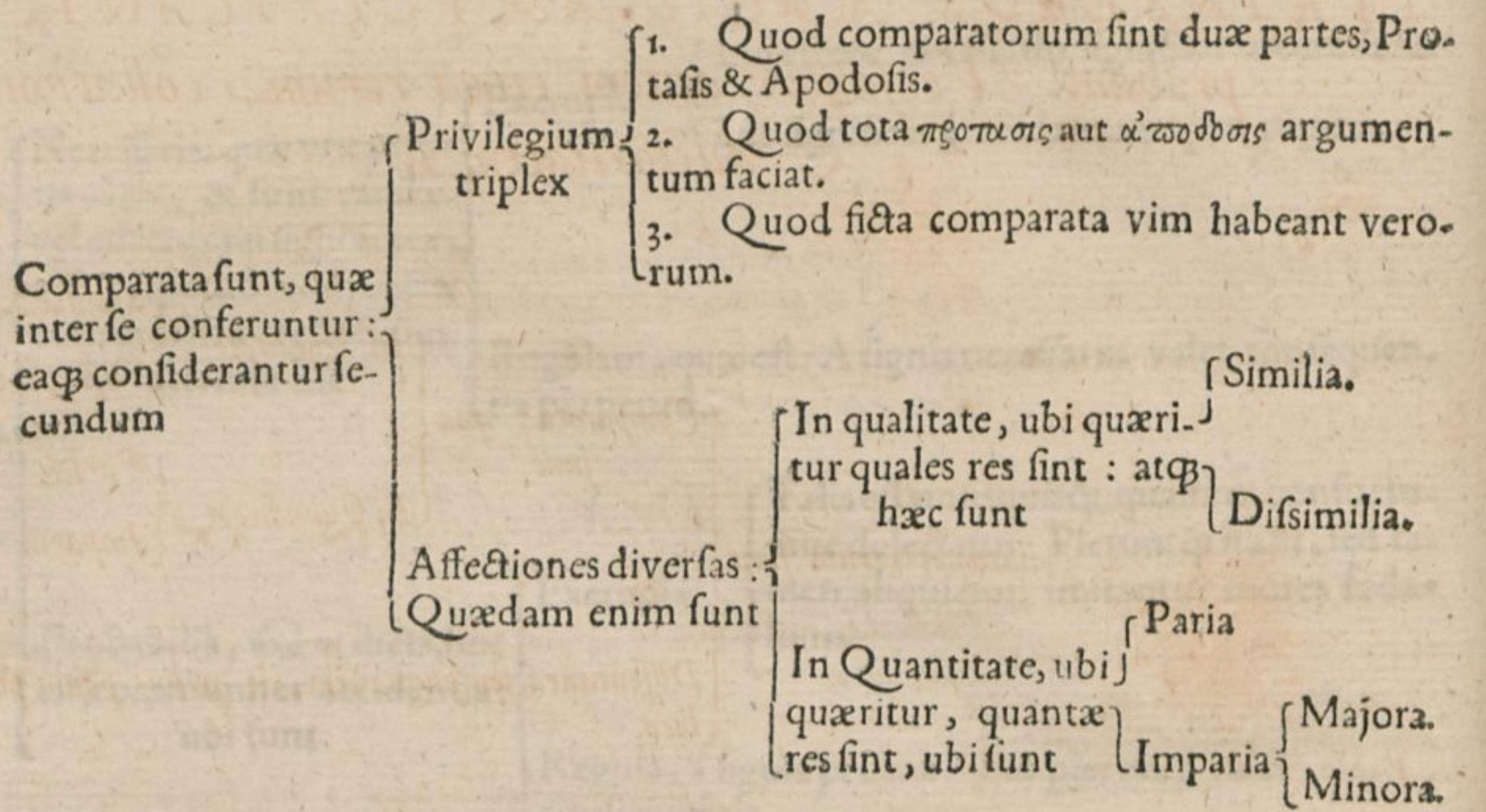
g

g

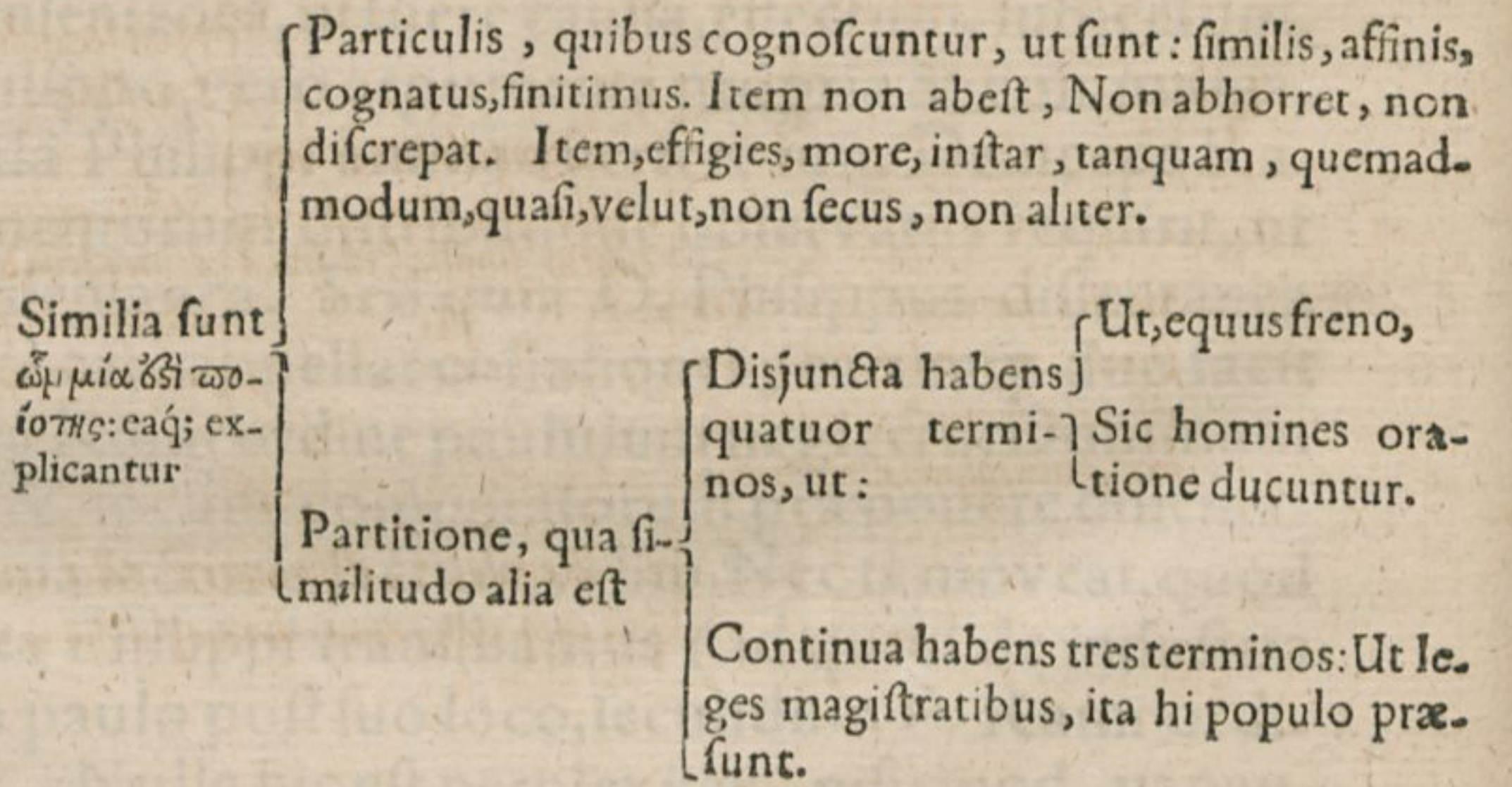
F

COMPARATA. TABULA RAMEA.

In similia Rami.

LOCI EXTERIORES PHILIPPI QUI EX-
 TRINSECUS MAGIS AMPLIFICANT, QUAM
 probant. Versantur autem circa rerum collationes
 & auctoritatem.

Collationes rerum sunt

Comparata: quae sunt	In Qualitate	Similia.
		Disimilia.
	In Quantitate	Paria,
		Imparia.
		Majora, Minora.

Dissentanea seu pugnancia, de quibus paulò post suo loco.

De similibus Philippi.

Similia sunt non solum duae Qualitates similes, sed etiam officia, quorum aliqua est convenientia, ubi attendenda.

1. Quomodo congruant similia seu utrum possint dici similia, id quod fit.	Non secundum differentias Specificas,
	Sed secundum genus, & communia accidentia, seu communes Qualitates: Hinc axioma: Simile non est idem. Simile non currit 4. pedibus.

2. Regula: Affirmative valet consequentia à similibus cum congruunt. Exempla habes in Philippo.

DE DISSIMILIBUS RAMI.

Dissimilia sunt comparata, quorum Qualitas est diversa: Horum considerentur

Notæ, ut sunt: dissimile, dispar, differens, aliud, secus, non simile, non idem, non quemadmodum, non ut, non talis.

Partes

Exempla

Limus & cera dissimilia sunt: hæc igni fit mollior, ille durior vel durefcit.

Consilium & cursus dissimilia sunt: Hic laudatur celeritas, quæ illic sæpe damnosa est.

In paria.

Paria sunt quorum Quantitas est eadem: Attendantur: hic

Particulæ seu notæ, quibus indicantur: par, æquale, æquare, non magis, non minus, tot, quot, tam, quam, tantum, quantum.

Exempla, ut:

Non minus dedecoris est in calumnia, quam in perjurio.

Quot homines, tot sensus.

DE DISSIMILIBUS PHILIPPI.

Dissimilia Philippus præterit, sine dubio propterea, quia non tam gignunt exempla Syllogistica, quam problematica: Unde talis exstrui regula potest: Dissimilium non est eadem ratio: ideoque si alterum est, reliquum non est, & contra.

Paria Philippi.

Paria Philippo sunt duo facta vicinarum specierum sub eodem genere, quorum eadem est ratio: Ubi observes

Regulam: Posito parium uno, ponitur alterum. Et contra: Remoto parium uno, removetur alterum.

Exempla

1. *David in casu necessitatis pie usus est panibus sacerdotum. Ergo & Maccabeus prælians in Sabbatho in casu necessitatis pie fecit.*
2. *Plagiarium seu raptorem patri interficere licet. Ergo & stupratorem.*

Ad locum parium vel similium referas quoque locum ab Exemplis.

Exempla sunt facta paria vel similia, ubi observande.

3. *Regula.*

1. *Cum allegantur exempla, habenda est diligens ratio similitudinis, Nam ubi ratio dissimilis est, exempla nihil valent.*

2. *Exempla congruant cum legibus seu universali Regula: Non enim valet consequentia cum allegantur exempla legibus aut regulis contraria.*

3. *Sicut mala exempla non sunt imitanda, ita in bonis prudenter sunt vitanda $\eta\delta\ \nu\sigma\ \eta\lambda\iota\alpha\iota$, $\eta\epsilon\ \pi\acute{\alpha}\rho\epsilon\rho\gamma\alpha$ pro $\epsilon\gamma\omega\iota\varsigma$ imitemur.*

IN IMPARIA P. R.

		Antecedentis	{ Formica, vix animal, memor est hyemis futuræ : Quanto magis adolefcetes in longitudinem confulere debent.
	{ Majora, quorum Quantitas excedit : eaq; funt vel ex parte	Confequentis	{ Hic nofter audez mentiri & patrem fallere : Quanto magis audebit cæteros.
		Utriusq;	{ Tenere virgines poffunt vitam pro Chrifti nomine contemnere : Quanto magis viri fortes pro Chrifti gloria poterunt fpernere opes & divitias.
Imparia, quorum Quantitas eft diverfa, eaq; funt		Antecedentis	{ Hæctor non potuit Trojam defendere, ergo nec Æneas poterit. Filius Dei non potuit probare fe omnibus, multò minus id poterit aftequi noftra imbecillitas.
	{ Minora, quorum Quantitas exceditur : eaq; funt vel ex parte	Confequentis	{ Homo non potefte feipfum exacte cognofcere : Qui potefte ergo Deum perfectè cognofcere?
		Utriusq;	{ Philofophi fummo ingenio & ftudio unius rei abfolutam cognitionem aftequi non potuerunt : Nos igitur agrefte, tardi & ignavi aftequemur, puta perfectam noticiam omnium, quæ cæli ambitu continentur.

Porro Majoris notæ funt : Cum, tum : Non folum, fed etiam : Malo hoc, quam illud : Imo verò : quin etiam.

Minoris notæ funt : Non modo non, fed ne : Hoc non, nedum illud : hoc non, tantum abeft, ut illud : plus hoc, quam illud : Non tam, quam : Non tantum, quantum : Non par : impar : Non conferendus : longè inferior, & familia.

DE IMPARIBUS PHILIP.

Imparitia sunt

Majora, cum argumen-
tum majus est, ubi

Regula: A majore tantum negative valet consequentia,
juxta regulam: Si id non inest, quod magis inesse videtur,
nec illud inest, quod minus inesse videtur.

Exemplum, ut: Rex non potest expugnare hanc arcem,
nec dum praeses.

Minora, cum argumen-
tum minus est, ubi

Regula: A minore tantum affirmative valet consequen-
tia, juxta regulam: Si id inest, quod minus inesse videtur, mul-
to magis id inest, quod magis inesse videtur.

Exemplum: Sabbatho licet bovem servare, ergo multo magis
hominem.

De proportione Philippi.

Proportio est unius habitu-
dinis ad aliam comparatio,
estque vel

Numerorum, que dicitur
Arithmetica, que duo
habet

λογος, rationem, que est duorum numerorum ejusdem
generis inter se collatio, ut: Quaternarii ad binarium dici-
tur esse proportio dupla.

αναλογια proportionalitatem, que est duarum propor-
tionum similitudo, ut: Sicut se habent quatuor ad duo,
sic se habent sex ad tria.

Rerum seu personarum
nominatur Geometrica,
ut:

Sicut se habet gubernator navis ad navim, ita se habet
episcopus ad Ecclesiam.

Et secundum hanc consideramus personarum dignitatem,
& cuique debitum honorem & premium tribuimus.

Hæc verò Philippæa proportio non constituit proprium locum, sed
refertur ad præcedentia: λογος refertur ad paria: αναλογια ad simi-
lia.

RAMEA TABULA IN DISSENTANEA.

Dissentanea sunt	Diverſa, quæ ſola ratione diſſentiunt, ſed rei ſiſmul eſſe poſſunt, ut	Dolor eſt magnus ſed brevis, Humilis fortuna noſtra, ſed vita beata. Non ſacrilega ſed hoſtis ſacrorum. Non formoſus ſed ſacundus.	Disparata, quorum unum multis opponitur, ut:	Mel, lac, vinum, Abſynthium, lactuca. Anas, turdus, capella, porcus, canis.	Disparata ſunt
	Oppoſita, quæ ratione & re diſſentiunt: itaq; eidem tribui ſecundum idem, & ad idem, & eodem tempore non poſſunt: ſuntq;.	Affirmitia, ut ſunt	Adverſa quæ velut eſt ſemper cui libet ſubjecto perpetuò ad verſantur, ſuntq;	Humidum, Siccum, Sanum, Ægrum. Rectum, obliquum. Inter calorem & frigus eſt tepiditas. Inter alborum & nigrorum ſunt medii colores.	
					Contraria, quorum unum uni tantum opponitur eadem ratione: eaq; ſunt
	Negantia, ut	Mutabilia, ut	Bonum, non bonum. Factum, non factum. Videt, non videt. Parſimonia eſt virtus. Parſimonia non eſt virtus.		
				Contradicentia ſunt, quorum alterum ait, alterum negat ubiq; ut:	

PHILIPPEA DOCTRINA DE PU- GNANTIBUS.

Opposita : In quibus obser-
ventur tres regulae, quarum sensus est :
Vera oppositio intelligitur de eodem tempore eodem subjecto, & respectu ejusdem.
Sunt autem quatuor species oppositorum.

1. *Contraria*, quae apud Ciceronem & P. Ramum adversa dicuntur : sunt autem alia

2. *Mediata*, inter quae quoddam est medium

3. *Privative opposita*, ubi distinguitur inter

Contradictoria, quae sunt quando non tantum simplicia vocabula, sed & propositiones duae sibi contra dicunt, ubi obser-
vetur

Immediata, ut sunt, siccitas, humiditas : virtus, vitium.

Relativum, ut pater.

Correlativum, ut filius.

Nihil negativum quod significat talem interitum, ut nec subjectum reliquum sit.

Nihil privativum quod est destructio bonae rei in subjecto quod reliquum est : & hic consideranda.

Regula 1.
Duae contrariae qualitates graduum excellentium non sunt simul in eodem subjecto, sed in gradibus remissis sunt, in eodem subjecto videantur. *Animadversiones.*

2. *Pugnancia* opponuntur juxta differentias quibus dissident non juxta genus aut communia accidentia.

Regula de relatis.

1. Posito relato ponitur correlativum in alio subjecto.

2. Posito uno relatorum, non ponitur correlativum in uno & eodem subjecto.

Regula
In gradibus excellentibus detracto habitu necesse est sub-
jecto tribui priva-
tionem & contra-
Sed in gradibus remissis simul esse possunt habitus & privatio. Sed vide *Animadversiones.*

Regula contradicentium
In possibile est duas contradictorias, in quibus non est ambiguitas, simul veras aut simul falsas esse, quare una parte contradictionis recepta, necesse est alteram rejici.

Disparata sunt duae vel plures species diverse quae etiam si non habent contrariam actionem, tamen in unam rem confundi non possunt. *Regula* : Posita una specie disparatorum, rem-
ventur omnes contrariae, sed non contra-

a sunt
privi-
s, no-
er, ge-
ocer.
patro-
idum,
n.
n,
um.
m, ob
n.
calo-
frigus
iditas.
albo-
nigro
t me-
ores.
ecitas.
s, fur-
ors.
elin-
fo-
quies
as, di-

Pugnancia, quae sunt Philippo secundum genus eorum locorum, qui vocantur ab eo collationes. Ramus vocat dissentanea ex Cicerone, Philippus pugnancia seu ΑΥΤΙΧΕΙΑ ex Aristotele sunt.

irtus.

προσθήκη seu appositio logica ostendens usum syllogisticum
contradictentium præcipue.

προσθήκη *συλλογιστικὴ* pugnantium seu contradictentium præcipue additur triplex à Philippo.

1. Forma per contrapositionem cum ex universalis affirmativa ducimus per conversionem extremorum negativã à genere ad speciem, ut

2. Forma à contrario sensu, cum subiecto & prædicato adduntur negationes in altera propositione, etiam si non fiat conversio, ubi attende

3. Inversio quæ Herogeni *Ἡρογένει* dicitur, cum argumentum quod adversarius pro se citat, maxime contrarium significare ostendimus, ut

Omnis homo est animal, ergo quicquid non est animal, non est homo.

Omnes electi sunt vocati, ergo qui non sunt vocati, non sunt electi.

1. Exempla, ut
Omnis agens pœnitentiã recipitur à Deo, Ergo omnis non agens pœnitentiã non recipitur.

2. Ubi valeat, Nempe quando prædicatum est definitio aut proprium, aut cum propriis causis proprii effectus attextuntur, & contra, hoc est, cum subiectum & prædicatum sunt paria seu *ἰσὺς ὄντα*.

Ulysses sepeliit Ajacem, ergo occidit.

Invertitur sic:

Sepeliit, Ergo non occidit.

Differentia inter formam per contrapositionem & à contrario sensu:

1. In contrapositione termini antecedentis in consequente mutantur. Sed in contrario sensu nulla fit per mutatio.

2. Forma per contrapositionem apta est, tantum argumentationibus, quæ ducuntur à remotione generis ad remotionem speciei: sed forma à contrario sensu, tantum accommodatur illis, quæ sunt æqui pollentes.

CUR DOMINUS PHILIPPUS DI-
VERSORUM LOCUM NON EXPLICET, PETE
è nostris Animadversionibus.

*Nunc delabimur ad argumenta à primis orta: ubi obser-
ves, Philippi doctrinam de definitione & divisione esse partim
ex primo libro, partim ex quarto huc allatam: Locus in primis
divisionis mirè fuit dispersus ac disiectus, sed nos dedimus operam
ut paucis eum limitibus includeremus.*

IN NOTATIONEM P. RAMI.

Ex causis, ut Æacides dictus est Pyrrhus ab Æaco patris sui avo. Scipio Numantinus dicitur quod Numantiam delevisset.

Ex effectis, Melitæi sunt parvuli canes ex Melita insula nomen sortiti.

Notatio est nominis interpretatio, quæ rationem vocabulorum ostendit: eaq̃ sumitur vel

Ex subjectis, Doriphori dicuntur Satellites à donis ferendis.

Ex adjunctis, Fides dicitur, quasi quod fieri debeat.

Ex dissentaneis, Lucus dicitur, quasi minime lucidus.

Ex comparatis, Christus dicitur agnus, quia factus est victima pro peccatis; Pyramis est figura à forma ignis sic dicta.

In conjugata P. Rami.

Conjugata sunt nomina ejusdem generis varîè deducta: quo præcipuè pertinent

Nomina ut sunt	}	Concreta, ut Sapiens.
		Abstracta, ut Sapientia.
Verba, ut Sapio, sapere, sapientem esse.	}	Adverbia, ut Sapienter; Et alia etiam.

DE ETYMOLOGIA, SEU NOTATIO. NE, UT CICERO VOCAT.

*Etyologia seu Notatio est
nominis interpretatio, cum ex
vi nominis argumentum elici-
tur: Hec à Philippo explica-
tur duabus regulis, quarum*

*Prior est $\omega\epsilon\iota\tau\acute{\epsilon}\varsigma$ $\rho\eta\tau\acute{\epsilon}\varsigma$, hoc est, de-
scripto & proprio
sermone: & datur
talis regula:*

*Principalia argu-
menta ex proprie
dictis sumenda
sunt.*

*Posterior $\pi\epsilon\epsilon\iota\tau\acute{\epsilon}\varsigma$
 $\delta\iota\alpha\nu\omicron\iota\alpha\varsigma$, hoc est,
de sententia, seu
 $\omega\epsilon\iota\tau\acute{\epsilon}\rho\omicron\pi\alpha$, &
datur regula:*

*Quando verba
gignunt absurdi-
tatem intellecta
sine figura, decur-
rendum est ad
tropos.*

*Sed P. Ramus hunc
locum longè erudi-
tius explicat, ut sit
Notatio, quando ex
vi & pondere ali-
cujus nominis argu-
mentum elicitur: ut
Homo est, Ergo de
humo formatus.*

Philippea tabula de conjugatis.

*Conjugata, $\omicron\upsilon\zeta\upsilon\alpha$, vel
casus, $\pi\acute{\epsilon}\delta\omicron\tau\epsilon$, sunt $\pi\alpha\rho\omicron\upsilon\upsilon$ -
 $\mu\omicron$, hoc est, nomina ejus-
dem generis variè deducta:
Eaq; inveniuntur vel*

*In nomine quo
pertinent preci-
pue*

*Concreta, que signifi-
cant subjectum habens
formam, ut calidus*

*Abstracta que signifi-
cant formam extra sub-
jectum Consideratam,
ut caliditas*

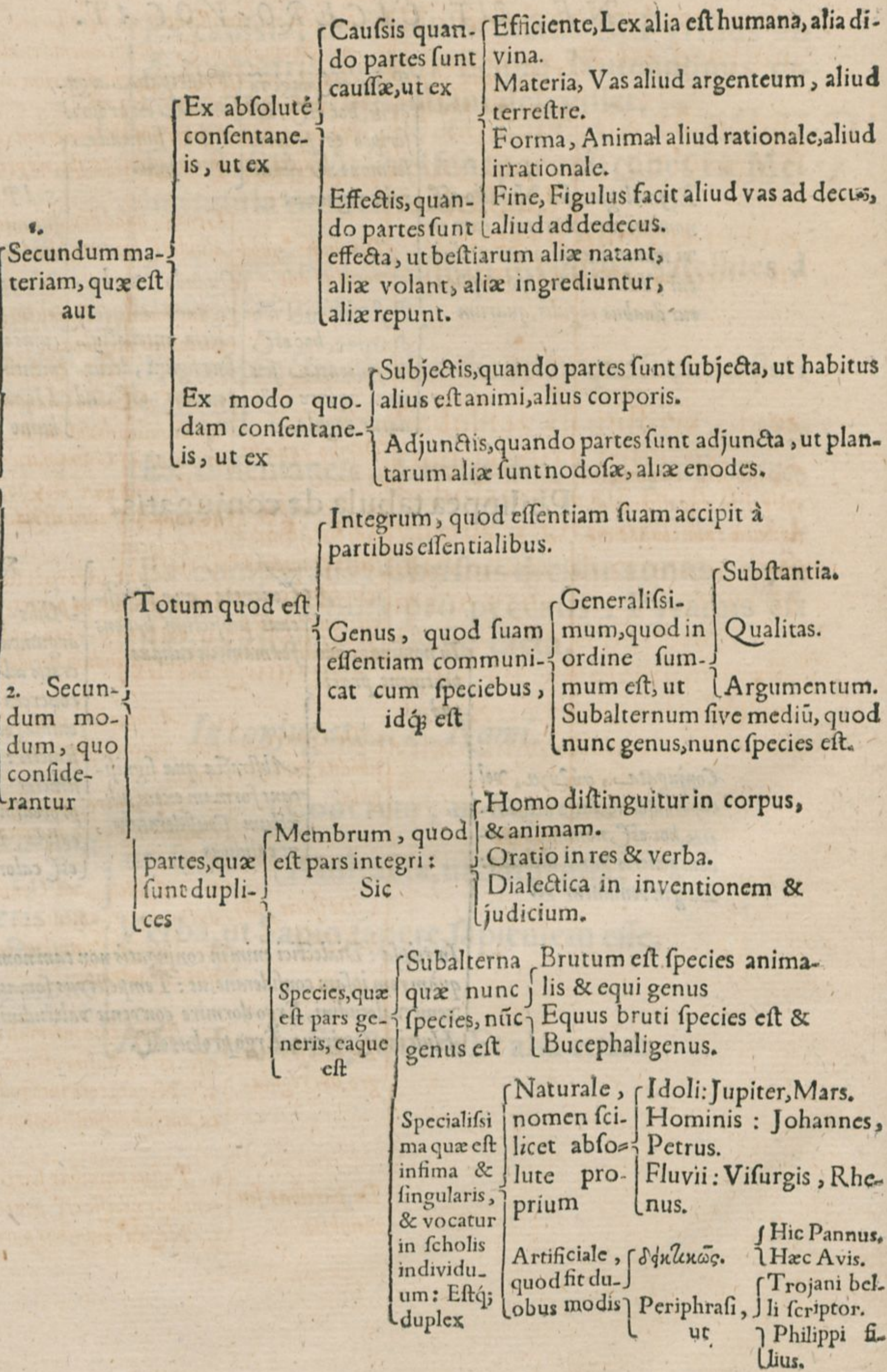
Regula:

*Aliàs procedimus in
argumentando à con-
cretis ad abstracta, quia
concreta monstrant ex-
empla formarum in ab-
stractis: Aliàs ab ab-
stractis ad concreta
procedimus. Aqua est
calida, Ergo in aqua
est calor.*

*In re ipsa: Dialectici enim in conjugatis non tam nomina,
quàm rem ipsam considerant, ut: Tempestivus somnus con-
venit valetudini, Ergo dormire convenit valetudini. Sic
Huic inest virtus, Ergo probus est.*

IN DISTRIBUTIONEM.

Distributio est distinctio totius in partes, quæ explicatur

TABULA PHILIPPI DE DIVISIONE.

Leges bonae divisionis, quae vitantur

1. Αφαιρέσιμ, amissionem rei necessariae.
2. πρόσθεσιμ, hoc est, appositionem rei alienae.
3. ὑπερβασιμ, transgressionem generum aut specierum.
4. Permutationem generum & specierum, quando scilicet pro specie genus & species pro genere usurpatur.

Divisum, quod vocatur aut

- Genus, quod dividitur in species, ut animalium aliud est brutum, aliud homo.
- Aut rotum, (Ramo integrum) quod secatur in partes seu membra.

Partes, ut sunt

Divisio est communioris rei in angustiores distributionis: ubi consideranda

1. Est distinctio Grammatica, qua vocabulum ὁλον μὲν dividitur in sua significata: quae remittatur ad Grammaticam.
2. Vocatur ἡγεῖ ἐφοχλῶ, Graecis διαίρεσις divisio, quando Genus dividitur in species, quae sumuntur ex locis.
3. Vocatur μερισμὸς seu ἀνατομή, partitio, quae totum secatur in partes.
4. ἡγεῖ ἐσὺ μεθεβανόταρ, quando subjectum dividitur secundum accidentia.

De Genere, ubi duae sunt regulae.

1. A superiori cum signo universalis ad inferius. valet consequentia affirmativè & negativè.
2. A Genere sine signo universalis ad speciem, tantum negativè ducuntur argumenta.

Regulae

1. A specie ad Genus tantum affirmativè ducuntur argumenta.
2. Speciebus omnibus enumeratis infertur Genus, & contra.

De toto seu integro, ubi regulae

1. Posito toto integrali omnes partes necesse est esse, & sigillatim affirmari.
2. Negato toto integrali, partes aut simul sumtae, aut sub disjunctionem negantur.

De partibus seu membris

1. Positis omnibus partibus aptè inter se coherentibus necesse est poni totum.
2. Negatis omnibus partibus negatur totum.

TABULA DEFINITIONIS RAMEA.

Perfecta vel propria constans genere & forma, ut

Homo est animal rationale.
Dialectica est ars benè disserendi.

Deliquium solis est occultatio luminis, ob lunam ei subjectam.

Morbus est affectus præter naturam lædens actionem.

Definitio est

Imperfecta vel impropria, quæ vocatur descriptio constans ex aliis argumentis

Sedulitas est justitia, suos cuiq; labores tribuens.

Scholasticus est persona divinitus à Deo ordinata, ad discendam doctrinam humano generi necessariam, de Deo & aliis rebus bonis.

Ignis est elementum calidum & siccum, reliquis levitate antecellens.

Ἄνθρωπος ἐστὶ μικροκόσμος.

TABULA DE DEFINITIONE PHILIPPI.

ὄνομα τὸ δὲ hoc est, nominis quae huc proprie non pertinet, sed ad Grammaticam, ideoq; eo remittatur

Secundum leges seu conditiones bonae definitionis easq; tres

1. Ne definitio sit angustior definito.
2. Ne latius vageretur definitio quam definitum.
3. Ut sit sermo perspicuus & proprius in definitione.

1. Perfecte, ut definitio essentialis, quae constat genere & differentia specifica: Homo est animal rationale.

4. Definiuntur idq;

Secundum formas seu modos, quorum

Imperfecte, ut reliquae tres formae

2. Definitio causalis, quae constat ex causis exterioribus	Efficiente	Lex a magi- stratu lata est, ut coer- ceat, & con- tineat impro- bos in officio
	Fine	

Essentialibus.

3. Partialis, quae constat ex partibus vel Integralibus.

4. Accidentalibus, quando subiectum definitur ex accidentibus.

Definitio est quae quid res sit explicat. Estq; duplex

πραγματὸς δὲ hoc est, rei quae explicatur

4. Describuntur ut sunt

1. κατὰ πρόσωπον, quae definitio propria est relativorum, ut: Pater est persona habens filium.
2. κατὰ ἀφαιρέσιν τῆς ἐναντίας, quae fit per remotionem contrarii, virtus est vitium fugere.
3. κατὰ ἀντίληξιν, quando verbum ignotum notiore explicatur: Contritio est pavor.
4. Quando regulam aliquam declaramus exemplo & vocatur, ὡς αἰ τὴν φ.

Secundum regulas

1. Cui convenit definitio, eidem convenit definitum: Et contra: cui adimitur definitio eidem & definitum adimitur: Et contra.
2. Definitiones non sunt qualescunq; imagines, sed sint propriae sumtae ex fontibus.

H

RAMEA DE TESTIMONIO ARGUMENTO
in artificiali.

Testimoni-
um est ar-
gumentum
διεχρον, quod
foris assumi-
tur: Estque
duplex

Divinum, quod pro-
ficiscitur a Deo & con-
sistit vel

Humanum, quod pro-
ficiscitur ab ho-
mine: Estque

In verbo quo
pertinent

Oracula
Responsa Vatum.

In rebus, ut sunt miracula, quæ
velut sigilla verbum mirifice
confirmant.

Spontane-
um, quod
homines
sua sponte
aut liberè
dicunt: idque
est aut

Commu-
ne, ut est

Proprium, ut est $\chi\epsilon\acute{\alpha}\alpha$, sententia, quæ
allegatur nominato auctore.

Scripta
Lex
Non scripta.
Illustris sententia, ut
 $\nu\acute{\alpha}\mu\alpha\iota$, proverbialia.

Extortum violentia aliqua conditione aut
necessitate, ut confessiones in tormentis.

[Faint, mirrored text from the reverse side of the page, appearing as bleed-through.]

PHILIPPA DE AUCTORITATE.

Regula ita considerentur.

Auctoritas propter quam valent testi- monia: Hac vero se- cundum Argumen- tum comparatur tri- bus modis.	Prudentia	1. Testimonia divina verissima & fir- missima sunt, etiamsi sint supra captum humanae rationis.
	Virtute	2. Testimonia angelica seu humana sunt ἀπόδοξα fidei.
	Benevolentia	3. Testimonia divina, quae in rebus con- sistunt, indubitata sunt, ut miracula.
		4. Testimonia humana de rebus huma- nis rationi obvius admittuntur, propter auctoritatem probati artificis, sed affe- rendae sunt rationes cum haberi pos- sunt.
Coniunguntur hic ut causa & effectum	1. Quid Philippus habeat, nempe γέ- μωσ ἡγεῖσθαι, & harum tractanda- rum rationem.	
Testimonium: hic considera	1. Species 6. Testi- monii e Rhetorum disciplina petitas.	1. Praejudicia, id est, ab alio iure simili judicata 2. Rumores sive fama, id est, commu- ne populi suffragium. 3. Tormenta sive quaestiones. 4. Tabulae, id est, scripta testimonia, quale est ἀπόδοξα φωνή. 5. Iusjurandum. 6. Testes.

DE ENUNCIATO SEU PROPOSITIONE.

Tabula Generalis Ramea in librum secundum.

Judicium est altera pars logicæ de disponendis argumentis ad bene indicandum: Estque	[Axiomaticum, hoc est, axioma, quod est dispositio argumenti cum argumento, qua esse aliquid, aut non esse significatur.]	De quibus suo loco.	
		Dianoeticum, idque			Syllogisticum
		Methodicum			

Tabula generalis Philippea in librum secundum & tertium.

Quæstio conjuncta seu pars judicatrix, est altera pars dialecticæ. Est autem hæc duplex	[<i>Ἀξιωματικὴ</i> , hoc est propositio, quæ docet collocare argumenta, vel rationes inventas in propositionibus: Et est subjectum libri secundi.]
		<i>συμμοστικὴ</i> , quæ collocat propositiones cum argumento dispositas in argumentatione: Unde & argumentatio speciali nomine dicitur: Ecce subjectum libri tertii. De Methodo cur nihil aut certe <u>jejuna</u> tradat, videatur in <u>Animadversionibus meis</u> .	

H

TABULA COMMUNIS TUM LOGICÆ PHI- LIPPI, TUM RAMI IN DOCTRI- nam de enunciato.

		Rameas duas, } Antecedens. -ut sunt } Consequens.	
1. Quomodo divi- dantur videlicet secundum	Partes	Philippeas, ut sunt	
		Species, quæ vulgo generali nomine partes vocantur, de quibus paulò post vide	
In enunciato seu propositione con- sideranda duo:	1. Ex artifi- cialibus, usq[ue] primis, & à primo ortis	1. Ex consen- taneis	
		2. Ex dissen- taneis	
		Contrariis	Relatis: Noverca premunt pri- vignos.
			Adversis: vix quæ dicis malum bonum.
			Privantibus: vita sine literis mors est.
		In quan- titate ut e	Contradictentibus volo non volo.
			Paribus: Maro par est Ho- mero.
		3. Ex com- paratis	In quali- tate ut ex
			Majoribus: Cicero non aequat Demosthenem sed superat. Minoribus: cutis vix ossibus ha- ret.
		4. A nomine ut à	Similibus: Christus est agnus.
Dissimilibus: non ut aurum sic tempus recuperatur.			
5. A distributione, ut animal est aut homo, aut bestia.	4. A nomine		
	ut à		
6. A definitione, ut Philosophia est studium sapientiae.	Conjugatis: Bonis bene erit.		
	Notatione: Dialecticus est, qui scit bene διαλέξασθαι.		
2. Ex inartificialibus, ut ex loco testimonii, Exempli causa: Peccata prohibent bonum, inquit Jeremias.			

RAMEA TABULA DE SPECIEBUS propositionum.

<p style="text-align: center;">A</p> <p>Species seu partes (uti vulgo vocantur) enunciatio- num considerantur.</p>	<p>Secundum generales affectiones &</p>	1. Secundum qualitatem, ubi quaeritur qualis, sit enunciatio	(Affirmata, quando vinculum ejus affirmatur	{ Ver sequitur hyemem. Habet & musca splenem.	
		Negata, quando vinculum negatur	{ Verus amor non adulatur. Lingua serpentis non mutatur.		
		2. Secundum quantitatem, ubi quaeritur quanta	Generalis, quando commu- ne consequens, attribuitur generaliter communi ante- cedenti	{ Omnis homo est mortalis. Nemo hominū omnibus horis sapit.	
			Specialis, quando conse- quens non omni antece- denti attribuitur, eaq̄	{ Infinita { Aliqua incommoda sunt ferenda. Quaedam ingenia non mā- fuescunt. Propria { Christus est Salvator. Johannes non est Elias.	
		3. Secundum esse aut non esse: ut propo- sitionum alia est	Vera, quando consequens verum est de antecedente : estq̄	Necessaria, quando con- sequens sem- per verum est de omni an- tecedente, eaq̄ affirma- ta, dicitur κατὰ παντός : estq̄	{ Homogenea, quando partes sunt essentia- les inter se, ut quando forma de formato di- citur, eaq̄ di- citur καὶ ἄντὶ, per se: estq̄ { Comūnis, quan- do consequens non est recipro- cum, ut laurus est arbor. Heterogenea, quando partes non sunt essentiales, ut quando oppo- sita de oppositis dicuntur: homo non est equus.
				Contingens, quando consequens de antecedente sic verum est, ut aliquando falsum esse possit.	
				Possibilis, quæ potest aliquando vera esse	{ Ecclesia non est sub cruce Omnia tranquilla sunt sanctis.
				Impossibilis, quando consequens de antece- dente, nunquam verum esse potest,	{ Tribuli pariunt ficus. Sues tibia canunt. Anseres concionātur. Asinus lyra canit.
				Falsa, quando consequens de anteceden- te verum non est: eaq̄ est.	
		Secundum substan- tiam vide. *			

TABULA PHILIPPEA IN LIBRUM SE- CUNDUM DE PROPOSITIONE.

Exempla, hujus tabulae pete ex Ramea.

1. *Definitur, quid sit oratio indicativa hoc est significativa verum aut falsum sine ambiguitate significans.*

1. Propositio ipsa quae

1. Secundum substantiam propositionum, alia est

Categorica, quae est oratio unica & integra verum aut falsum sine ambiguitate significans.
Hypothetica, quae est oratio, in qua duae vel plures categoricae conjunguntur, per particulam Grammaticam, Si, &, vel, ve aut sive

2. Distribuitur 5. modis rudi Minerva

2. Secundum qualitatem, propositionum alia est

Affirmativa, quae asseverat aliquid adesse vel inesse subjecto.
Negativa, quae asseverat aliquid abesse subjecto per particulam negativam convenientem: loco positam.

In libro secundo continetur doctrina de propositione, ideoq; ibi consideranda

3. Secundum quantitatem, propositionum enim alia est

Universalis, in qua signum universale additur subjecto.
Particularis, ut qua signum particulare additur subjecto.
Indefinita, ubi est vocabulum commune in subjecto, quod alias universaliter, alias particulariter significat.
Singularis, in qua subjectum est proprium nomen aut individuum.

4. Secundum esse aut non esse: propositionum enim alia est

Vera, quae est asseveratio cum re consentiens.
Falsa, quae est oratio dissentiens a re.

5. Secundum materiam, propositionum alia est

Necessaria, in qua de individuo aut specie genus, aut differentia, aut proprium, aut tota definitio praedicatur.
Contingens, in qua communia accidentia de subjecto dicuntur.
Impossibilis, in qua pugnantia junguntur.

3. Illustratur exemplis per interrogationes, Quae, Qualis, Quanta: quae ipse vide.

2. Accidentia propositionis tria, Oppositio, Conversio, Modalitas, vide *

TABULA RAMEA DE DIVISIONE PROPOSITIONIS seu enunciati secundum substantiam.

<p>Enunciatum secundum substantiam dividitur in</p>	<p>Simplex, quod verbi vinculo continetur: estque</p>	<p>Generale, quando consequens attribuitur communi antecedenti.</p>	<p>Particulare seu indefinitum, quando consequens commune antecedenti particulariter attribuitur.</p>
	<p>Speciale, quando consequens non omni antecedenti attribuitur: estque</p>	<p>Proprium, quando consequens antecedenti proprio attribuitur.</p>	<p>Hæc ars est perspicuitate & cognitione digna.</p>
	<p>Compositum, quod continetur vinculo conjunctionis: estque</p>	<p>Copulatum per Et, Atque, Neque.</p>	<p>Cicero audit Cratippum, idque Athenis. Neque arrogantia, neque temeritas convenit sapienti.</p>
	<p>Congregativum, cuius conjunctio est congregativa: Estque</p>	<p>Connexum per Si, Sin, Ni, Nisi,</p>	<p>Si unius dominatu tenentur omnia, non est consilio locus. Nisi caussarum utrinque fiat consensus, quod verum est, non elucebit.</p>
	<p>Segregativum, cuius conjunctio est segregativa: Estque</p>	<p>Discretum, quod fit ex dissentaneis per Etsi, Tamen.</p>	<p>Quamquam versaris in antiquissima Philosophia tamen hæc nostra volui tibi esse nota. Etsi nihil est certi, certe aliquid probabile, est, quod mens consequatur.</p>
		<p>Disjunctum, quod fit per Aut, ve, vel.</p>	<p>Vel commutare Cæsar voluit Remp. vel evertere. Aut hæc ars est, aut nulla omnino, per quam assequimur differendi copiam.</p>

TABULA PHILIPPAE

Categorica, huic subiecit quatuor distributiones, quae eam sequantur, quasi haec essent illius propriae, cum sint etiam communes Hypoetheticae, ideoque eas huic praemitti oportuerat. Sed videantur Animadversiones.

Propositio secundum substantiam seu naturam suam apud Philippum est duplex

Hypoethetica, eaque non explicatur in libro secundo, ut par erat, sed ejus explicatio perenda est, sine libri tertii: Habet autem species vel partes tres:

Videatur finis libri tertii.

1. Est conditionalis cui preponitur particula Si: ubi observanda	Proprietas, quae est: tota propositio conditionalis nihil assueverat, nisi posita causa vel modo in antecedente. Exempla Si asinus volat, habet penas. Si emisti, dabis precium.
2. Copulativa, in qua duae vel plures conjunguntur per particulam copulativam: Observanda hic	Proprietas, quae est: Ad veritatem copulativa requiritur, ut utraque pars sit vera. Exempla Et peccatum manet in hac vita & renatus justus est. Et mortuus est Christus, & ex morte revixit.
3. Disjunctiva, in qua duae propositiones junguntur, per particulam disjunctivam: Observanda hic:	Proprietas, quae est: Ad veritatem disjunctiva satis est, alteram partem esse veram. Exempla Scuprum offerens virgini aut ducat eam, aut det dotem. Aut propter Christum salvamur, aut propter filium DEI.

ni.
li.
p.
q.
fa.
te.
est
q.
od
ce.
ris
o.
o.
ta.
er.
le,
se.
æ.
vel
ut
er
dis

RAMEA TABULA DE PROPOSITIONUM CON-
tradictione, cujus aliquoties Ramus facit mentionem,

Contradictio
est, quando
affirmatur &
negatur, idē
consequens
de eodem an-
tecedente, &
nascitur ex di-
versa enunci-
ationis quali-
tate & quan-
titate: Estq̄

Simplex:
eaq̄ du-
plex

Generalis cum u-
traq̄ generalis est:
Philippus contra-
rias vocat

Specialis, cum al-
tera generalis est,
altera specialis, e-
asq̄ contradictio-
rias vocat Phi-
lippus

Composi-
ta, ubi sem-
per pars
contradi-
ctionis, ve-
ra, pars fal-
sa: Estq̄
quadru-
plex

1. Ex copulatis

2. Ex connexis

3. Ex diversis

4. Ex disjunctis

Omnia bellua est rationis par-
ticeps.
Nulla bellua est rationis parti-
ceps.
Omnes dies artificialis sunt
æquales.
Nulli dies artificiales sunt æ-
quales.

Omnes belua est rationis par-
ticeps.
Quædam belua non est ratio-
nis particeps.
Omnes dies artificiales sunt æ-
quales.
Aliqui dies artificiales non,
&c.

Poetæ & obesse & prodesse
possunt.
Poetæ non obesse & prodesse
possunt.
Ubi populus, ibi lucrum.
Non statim, ubi populus, ibi
lucrum.

Si est utile, est honestum.
Non, si est utile, est honestum.
Nisi essent artes, vita nulla esse
posset.
Non si essent artes, &c.

Res asperæ, etsi nocent, tamen
docent.
Res asperæ, etsi nocent, tamen
non docent.

Omne officium vel Deo præ-
stamus vel proximo.
Non omne officium vel Deo
præstamus vel proximo.

TABULA PHILIPPEA DE PROPOSITIO- num accidentibus & primum de oppositione.

Vocabulorum seu argumentorum simplicium, quae sunt proposita in doctrina
pugnantium.

1. **Oppositio,**
eaq; duplex

Propositionum, quae est
dissonantia duarum
propositionum quarum
altera est affirmativa,
altera negativa, eaq; ex-
plicatur secundum

*
Accidentia
propositionum
sunt tria

2. **Conversio** vide **A.**

3. **Modalitas propositionum**
vide **B.**

Species qua-
tuor & sunt

1. **Contraria**, quae sunt duae propositiones univer-
sales, quarum altera est affirmativa, altera nega-
tiva.

2. **Subcontraria**, quae sunt duae particulares, qua-
rum altera est affirmativa, altera negativa.

3. **Contradi-
ctoria**, quae sunt
quatuor modo-
rum.

1. **Universalis affirmativa** &
particularis negativa.

2. **Universalis negativa** & par-
ticularis affirmativa.

3. **Due indefinitae**, una affirma-
tiva, altera negativa.

4. **Due singulares**, una affirma-
tiva, altera negativa.

4. **Subalterna** secundum nonnullos logicos: Et
sunt una universalis affirmativa, altera particu-
laris, affirmativa: Sed hic nulla est oppositio.

Una generalis: Oppositae propositiones intelligen-
tur de eodem loco & tempore respectu ejusdem &
sine ulla ambiguitate.

Leges qua-
tuor, qua-
rum

1. **Contrariae** nunquam simul esse
possunt verae, sed in materia contin-
genti possunt simul esse false.

2. **Subcontrariae** nunquam simul fal-
se esse possunt, sed in materia con-
tingenti possunt simul esse verae.

3. **Impossibile est** duas contradi-
ctorias simul veras aut simul falsas
esse.

Tres spe-
ciales

TABULA PHILIPPEA DE conversione.

Vocabulorum simplicium, quæ dicuntur convertibilia, id est, *συνώνυμα*.

A.
Conversio est secundum accidens propositionis: estque duplex

Propositioni, quæ est inferre æquivalentem propositionem, vel ritè sequentem ad proximam permutatis extremis: qui explicatur:

1. A finibustribus: proponitur enim hæc doctrina	<p>1. Ut positis quibusdam propositionibus videamus, quæ sunt æquivalentes, aut quæ proximæ inde sequantur permutatis extremis.
2. Ut ostendatur, majorem esse vim negativæ particulæ, quam affirmativæ.
3. Ut ostendatur etiam, quomodo syllogismi secundæ & tertiæ figuræ possint reduci ad primam.</p>
2. A distributione specierum, quarum tres dantur	1. Conversio simplex, qua extrema ita convertuntur, ut maneat eadem qualitas & quantitas propositionis: eaque fit in 2. Per accidens, qua extrema ita convertuntur, ut qualitas eadem maneat, sed quantitas mutetur: eaque fit in 3. Per contrapositionem, qua extrema ita convertuntur, ut ex affirmatis terminis fiant negati: eaque fit in
	Propositio ne speciali affirmata Generali negata Enunciatio ne generali affirmata Speciali negata Enunciatio ne affirmata generali Speciali negata
	<p>Aliqui prophetae fuerunt reges.
Ergo aliqui reges fuerunt prophetae.   Nulla turpitudine est in laude.
Ergo nihil quod laudatur est turpe.   Omnis virtus est habitus animi.
Ergo aliquis animi habitus est virtus.   Nullum decus est infamia.
Ergo quædam infamia non est decus.   Omnes electi vocantur.
Ergo qui non vocantur non sunt electi.   Aliquid utile non est honestum.
Ergo aliquid inhonestum non est utile.</p>

TABULA DE PROPOSITIONUM
modalitate.

1. Definitio propositionis modalis, quae est quando modus aliquis annectitur copula.

1. Quid sit, videlicet adiectivum aliquod, quod non est descriptio subjecti aut praedicati, ut sunt alia adiectiva, sed refertur ad copulam, & efficit propositionem universalem & mutat genera oppositionis.

2. Modus ipse ubi videndum

- 1. Necessaria, dicuntur necessitate absoluta, ut sunt propositiones de DEO.
- 2. Necessaria, dicuntur etiam necessitate Geometrica, hoc est, definitionum, & demonstrationum.
- 3. Necessaria, quaedam sunt necessitate Physica.
- 4. Necessaria, quaedam sunt necessitate consequentia.

Horum quatuor modorum priorum duo sunt plane mutabiles: Posteriores duo sunt veritate mutabiles.

1. Quae huc pertineant videlicet 4. haec

1. Necessarium, quod habet quatuor modos

2. Quotuplex sit videlicet quadruplex:

3. Exempla, quae petantur ex auctore.

- 2. Impossibile, quod non potest esse aut fieri.
- 3. Possibile, quod potest esse aut fieri.
- 4. Contingens quod, cum fit, habet causam, quae poterat ex natura sua aliter agere.

4. Oppositio propositionum modalium, quae est nullius momenti, ideoq; illa supersedebimus.

2. Quae ex modalitate haec propositionum consequantur, nempe quaestiones tres

- 1. An omnia fiant necessario.
- 2. An praevisionem divina afferat necessitatem eventibus.
- 3. An futurorum contingentium sit determinata veritas.

Harum quaestionum dissolutionem pete ex auctore.

B.
Modalitas (ut ita dicamus) propositionum est tertium accidens propositionis: ubi videndum

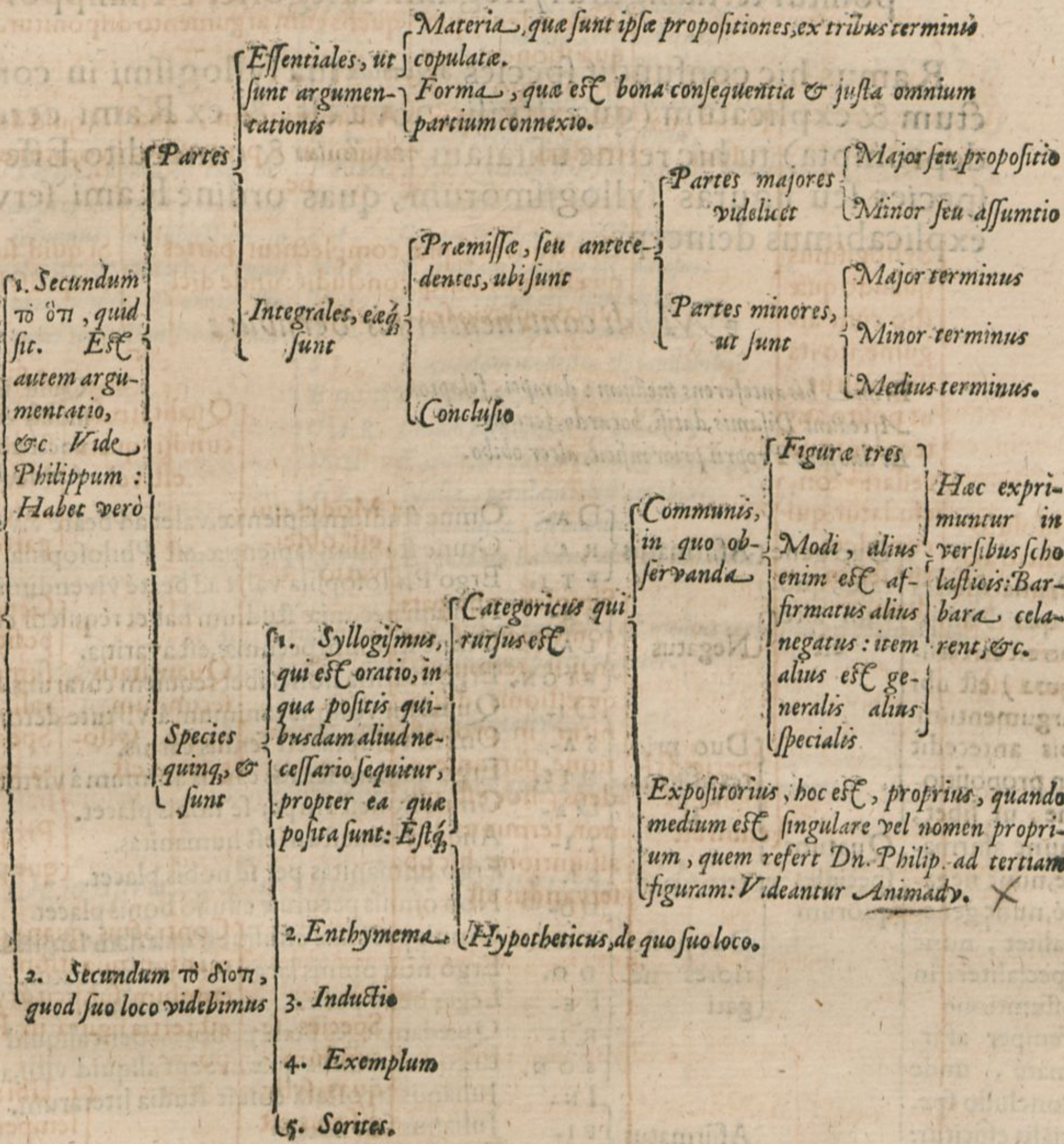
Compositus de duo partibus

Methodus de quo loco.

TABULA COMMUNIS RAMEA IN LIBRUM
secundum, de Iudicio dianoëtico,

<p>Absoluto iudicio axiomatico, sequitur Dianoëticum, quod est</p>	<p>Syllogismus quando quaestio cum argumento ita disponitur, ut posito antecedente necessario concludatur: qui consideratur secundum.</p>	<p>Partes quae sunt</p>	<p>Antecedens, quae quaestionem cum argumento collocat & habet partes duas</p>	<p>Propositionem, qua quaestionis saltem consequens cum argumento disponitur.</p>	<p>Assumptionem, quae assumitur e propositione.</p>	<p>Si quid deest partibus, vocatur enthymema.</p>
			<p>Consequens, quae complectitur partes quaestionis, eamque concludit: unde dicitur complexio seu conclusio.</p>			<p>Si quid superest vocatur prosyllogismus.</p>
		<p>Species: syllogismus enim est</p>	<p>Simplex, ubi pars consequens (seu major terminus) quaestionis disponitur in propositione, pars antecedens (hoc est, minor terminus) in assumptione: hic observandus est</p>	<p>Modus, qui est observatio</p>	<p>Qualitatis, secundum quam est vel</p>	<p>Afirmatus e partibus omnibus afirmatis. Negatus e negata antecedentium parte altera.</p>
					<p>Quantitatis, secundum quam syllogismus est</p>	<p>Generalis e propositione & assumptione generali. Specialis ex altera tantum speciali. Proprius ex utraque propria.</p>
					<p>Species, secundum quas syllogismus est</p>	<p>Contractus, quando argumentum quaestioni, ut exemplum subjicitur, & hic est tertia figura in Philippo.</p>
			<p>Compositus de quo paulo post.</p>			<p>1. Ubi argumentum semper sequitur negatum in altera parte. 2. Quando argumentum antecedit in propositione, & sequitur in assumptione.</p>
	<p>Methodus de qua suo loco.</p>					

TABULA GENERALIS IN LIBRUM tertium Philippi.

TABULA RAMEA DE SYLLOGISMO SIMPLICI, ET EJUS PRIMA SPECIE, CUI OP- ponitur tertia figura syllogismi categorici à Philippo.

Ramus hic confundit species *διχοτομία* sua syllogismi in contra-
ctum & explicatum (quæ divisio nova est, & ex Rami cerebro
deprompta) tu hic retine usitatam *τελεολογία* & concedito, Esse tres
species seu figuras syllogismorum, quas ordine Rami servato
explicabimus deinceps.

Modi continentur his versibus:

*Prima bis anteferens medium: darapti, felapton,
Accedunt Disamis, datisi, bocardo, ferison:
Et duo sunt Proprii prior inficit, alter obibo.*

Quid sentiendum de
modis & barbaris illis
vocalibus, videatur in
Animadver.

Prima species (quæ Philip- po est tertia fi- gura) est ubi argumentum bis antecedit in propositio- ne, ut libet, nunc affirma- tè, nunc nega- tè, nunc gene- raliter, nunc specialiter: in assumptione semper afir- matè, unde conclusio spe- cialis efficitur: Observandi hic sunt octo modi	Duo gene- rales, quo- rum alter est	Afirmatus	DA-	Omne studium sapientiæ, valet ad beatè vivendum.	
			RA-	Omne studium sapientiæ, est Philosophia.	
				PTI.	Ergo Philosophia valet ad beatè vivendum.
		Negatus		FE-	Nullum pecuniæ studium habet requiem curarum.
				LA-	Omne studium pecuniæ, est avaritia.
				PTON.	Ergo avaritia non habet requiem curarum.
		Duo prio- res affirma- ti		DI-	Quædam voluptas animum à virtute detorquet.
				SA-	Omnis voluptas est sensus carnis.
				MIS.	Ergo quidam sensus carnis animum à virtute, &c.
		Quatuor speciales, quorum		DA-	Omne honestum per se nobis placet.
			TI-	Aliquid honestum est humanitas.	
			SI.	Ergo humanitas per se nobis placet.	
			BO-	Non omnis pecuniæ effusio bonis placet.	
	Duo poste- riores ne- gati		CAR-	Omnis pecuniæ effusio est quædam largitas.	
			DO.	Ergo non omnis largitas bonis probatur.	
			FE-	Leges benè positæ, non antiquantur.	
	Duo pro- prij quo- rum alter	Afirmatus	RI-	Quædam leges benè positæ, habent aliquid vitii.	
				SON.	Ergo non omnia quæ habent aliquid vitii, antiquantur.
				IN-	Julianus apostata coluit studia literarum.
				FI-	Julianus fuit & Deo.
				CIT.	Ergo & Deo possunt colere studia.
	Negatus		O.	Lazarus non fuit fortunatus.	
			BI-	Lazarus fuit electus.	
			BO.	Ergo quidam electi non sunt fortunati.	

I.
OP.

TABULA PHILIPPEA DE SYLLOGISMI

categoria, figura tertia.

Tertia figura est talis or-
do propositionum, ut medius
terminus sit subjectum in
majore & minore: cujus
modi sunt 6. & omnes spe-
ciales secundum Philippum:

- DA- Omnis petulanti est odiosa,
- RA- Omnis petulantia est habitus,
- PTI- Ergo quidam habitus est odiosus,
- FE- Nulla petulantia est amabilis,
- LA- Omnis petulantia est habitus,
- PTON Ergo Quidam habitus non est amabilis,
- DI- Petulantia est odiosa,
- SA- Omnis petulantia est habitus,
- MIS- E. quidam habitus est odiosus.
- DA- Omnis virtus est laudabilis,
- TI- Quedam virtus est modestia,
- SI- E. quaedam modestia est laudabilis.
- BO- Petulantia non est amabilis,
- CAR- Omnis petulantia est habitus,
- DO- E. quidam habitus non est amabilis,
- FE- Nulla petulantia est amabilis,
- RI- Petulantia est habitus,
- SON- E. quidam habitus non est amabilis.

- Proprietates ter-
tie figure tres
sunt
1. Proceditur hic à specie ad genus, hoc est, medius terminus est species, mi-
nor est genus, quod concluditur particulariter.
 2. Minor semper est affirmativa.
 3. Syllogismi tertiae figure apud Philippum sunt particulares.

De proprietatibus cujuslibet syllogismi videantur ani-
madversiones.

K

TABULA RAMEA DE SYLLOGISMI
simplicis, secunda specie.

Modi secundæ speciei continentur his versibus.

*Altera bis medium, subdens, semperq; negata,
Cesare, Camestres, Festino, Baroco vocentur,
His solio, impono junges & propria dices.*

Generales ubi vel	Sola assumptio affirmata	CE-	Nulli veri magistratus cruciatu timoris anguntur.	
		SA-	Omnes Tyranni cruciatu timoris anguntur,	
		RE-	Ergo nulli Tyranni sunt veri magistratus.	
Duo speciales, ubi vel	Sola propositio affirmata est	CA-	Omnes veri Magistratus æquitate plebem defendunt,	
		ME-	Nulli Tyranni æquitate plebem defendunt,	
		STRES.	Ergo Nulli Tyranni sunt veri magistratus.	
Secunda species est, ubi argumentum sequitur affirmatum in sola propositione, vel assumptione, in propositione generaliter vel proprie: modi ejus sunt.	Duo speciales, ubi vel	Sola assumptio affirmata	FE-	Nulli voluptuarii sunt literarum studiosi,
			STI-	Quidam adolescentes sunt literarum studiosi,
			NO.	Ergo non omnes adolescentes sunt voluptuarii.
Duo proprii, ubi vel	Sola propositio affirmata est	BA-	Omnes justiciæ franguntur officiis,	
		RO-	Non omnes qui præsumunt justiciæ, franguntur officiis,	
		CO.	Ergo non omnes qui præsumunt justiciæ, sunt justici.	
Duo proprii, ubi vel	Sola assumptio affirmata est	SO-	Oedipus habet pedes fugaces,	
		LI-	Davus non habet pedes fugaces,	
		O.	Ergo Davus non est Oedipus.	
Duo proprii, ubi vel	Sola propositio affirmata	IM-	Christus Mediator secundum carnem natus est ex muliere,	
		PO-	Memnonis Mediator non est natus ex muliere,	
		NO.	Ergo non est Christus.	

TABULA PHILIPPEA DE SYLLO- gismis categoricis secunda figura.

Secunda figura est talis
ordo propositionum, ut
medius terminus sit præ-
dicatum in maiore &
minore: cuius modi sunt
quatuor.

Duo universales

- CE- Nulla virtus est odiosa,
- SA- Omnis petulantia est odiosa,
- RE- Ergo nulla petulantia est virtus.
- CA- Omnis virtus est amabilis,
- ME- Nulla petulantia est amabilis,
- STRES- Ergo nulla petulantia est virtus.

Duo particulares

- FE- Nulla virtus est odiosa,
- STI- Quidam habitus est odiosus,
- NO- Ergo quidam habitus non est virtus.
- BA- Omnis virtus est amabilis,
- RO- Quidam habitus non est amabilis,
- CO- Ergo quidam habitus non est virtus.

Proprietates secunda
figurae tres sunt

1. Hic fit distractio duarum specierum, ut in conclusione
videri potest.
2. Major semper sit universalis.
3. Syllogismi secunda figurae plerumque sunt negativi: si quan-
do tamen accidat, ut affirmative & verè etiam concludatur,
scitò hoc fieri non casu, sed certa quadam ratione observata: de
quo quid statuendum, petatur ex Animadversionibus.

TABULA RAMEA IN SYLLOGISMUM
simplicem tertiæ speciei.

Versus, quibus includuntur modi.

*Tertia, quæ vulgo prima est proponit, idemq̄
Subdit, Barbara, Celarent, Darii, Ferioq̄,
Vivitis & Domino adjicies quæ propria sunt.*

<p>Tertia species est ubi argumentum ante- cedit in propositio- ne semper generali aut propria, & sequi- tur in assumptione semper affirmata, unde conclusio ante- cedenti similis effici- tur; cujus modi sunt:</p>	<p>Duo generales quorum alter</p>	Afirmatus	<p>BAR- Omne dedecus remis velisq̄ est fugiendum, BA- Omnis officii desertio est dedecus, RA- Ergo omnis officii desertio est fugienda.</p>
		Negatus	<p>CE- Nemo vir justus innocentem capitis arcescit. LA- Omnis magistratus idoneus est vir justus. RENT- E. nullus magistratus idoneus innocentem capitis arcescit.</p>
	<p>Duo speciales</p>	Afirmatus	<p>DA- Omnis corruptela nocet Reipub. RI- Quædam largitio est corruptela. I- Ergo quædam largitio nocet Reipub.</p>
		Negatus	<p>FE- Nemo alienis bonis manû afferens est liberalis. RI- Quidam largi alienis bonis manus afferunt. O- Ergo quidam largi non sunt liberales.</p>
	<p>Duo proprii</p>	Afirmatus	<p>VI- Flacius allatravit Philippum. VI- Matthias Illyricus est Flacius. TIS- Ergo Matthias Illyricus allatravit Philippum.</p>
		Negatus	<p>DO- Rex ille Sicilia, qui pueros Corinthi docuit, non potuit carere imperio. MI- Dionysius Siracusanus pueros docuit. NO- Ergo non potuit carere imperio.</p>

TABULA PHILIPPEA DE SYLLO, gismi categorici figura prima.

<p>Prima figura est talis ordo propositionum, ut medius terminus sit subjectum in majore & predicatum in minore: estq; tertia species in Ramo: Cujus modi sunt quatuor</p>	<p>Duo universales quorum alter</p>	<p>Affirmatus</p>	<p>{ BAR- Omnis virtus est laudabilis: BA- Omnis justitia est virtus: RA. Ergo omnis justitia est laudabilis.</p>
		<p>Negatus</p>	<p>{ CE- Nullum vitium est laudabile: LA- Omnis injustitia est vitium: RENT. Ergo nulla injustitia est laudabilis.</p>
	<p>Duo particula- res, quorum al- ter</p>	<p>Affirmatus</p>	<p>{ DA- Omnis virtus est laudabilis: RI- Justitia est virtus: I. Ergo justitia est laudabilis.</p>
		<p>Negatus</p>	<p>{ FE- Nullum vitium est laudabile: RI- Injustitia est vitium: O. Ergo injustitia non est laudabilis.</p>

Hæc figura est usitatissima & creberrima, ideoq; merito primum locum obtinet, non autem ratione & ordine naturæ, quo tertia eam præcedit.

- Proprietates hujus figure sunt tres
1. Proceditur hic à genere ad speciem. Ergo medius terminus erit genus, minor species.
 2. Major est semper universalis.
 3. Minor est affirmativa: fit tamen aliquando ut sit negativa.

Evsiæ, quæ hic dantur, quomodo dissolvantur, illud inquire in meis Animadversionibus.

PHILIPPEA DE SYLLOGISMO
expositorio.

Haecenus de com-
muni: syllogismus
expositorius seu
proprius est, qui
ex propositioni-
bus singularibus
colligit commu-
ne: estq; duplex.

Affirmatus

Salomon didicit humaniores literas.
Salomon fuit vir sapiens.
Ergo sapientis est discere literas hu-
maniores.

Negatus

Christus non potuit mundo placere.
Christus filius Dei est.
Ergo filii Dei non possunt mundo
placere.

Philippus syllogismum expositivum subicit tertiæ figuræ, sed
revera potest etiam ad primam & secundam referri, ut supra
monui.

De Syllogismorum reductione.

Reducere est syllogismum categoricum secundæ & tertiæ fi-
guræ, si cui parum evidens videatur, ad modum aliquem pri-
mæ speciei revocare: Hoc autem fit dupliciter. 1. *διηρησις*, hoc est,
per demonstrationem, in qua fit conversio vel transpositio pro-
positionum. 2. *διὰ τὸ ἀδυνάτεον* per impossibile, ubi ex contradictione
conclusionis: cum una parte antecedentis concluditur alterius
partis contradictio.

R E D U C T I O N E S I N L O G I C A M C A T E G O R I C A M

quibus agitur ad primum Philosophi

et ad secundum Philosophi

et ad tertium Philosophi

et ad quartum Philosophi

et ad quintum Philosophi

et ad sextum Philosophi

et ad septimum Philosophi

et ad octavum Philosophi

et ad nonum Philosophi

et ad decimum Philosophi

et ad undecimum Philosophi

et ad duodecimum Philosophi

et ad trigesimum Philosophi

et ad quadragimum Philosophi

et ad quinquagesimum Philosophi

et ad sexagesimum Philosophi

et ad septuagesimum Philosophi

et ad octogimum Philosophi

et ad nonagesimum Philosophi

et ad centesimum Philosophi

et ad centesimum et septuagesimum Philosophi

et ad centesimum et octogimum Philosophi

et ad centesimum et nonagesimum Philosophi

et ad centesimum et quingentesimum Philosophi

et ad centesimum et sexagesimum Philosophi

et ad centesimum et septuagesimum Philosophi

et ad centesimum et octogimum Philosophi

et ad centesimum et nonagesimum Philosophi

et ad centesimum et quingentesimum Philosophi

et ad centesimum et sexagesimum Philosophi

et ad centesimum et septuagesimum Philosophi

et ad centesimum et octogimum Philosophi

et ad centesimum et nonagesimum Philosophi

et ad centesimum et quingentesimum Philosophi

et ad centesimum et sexagesimum Philosophi

et ad centesimum et septuagesimum Philosophi

et ad centesimum et octogimum Philosophi

et ad centesimum et nonagesimum Philosophi

et ad centesimum et quingentesimum Philosophi

et ad centesimum et sexagesimum Philosophi

et ad centesimum et septuagesimum Philosophi

et ad centesimum et octogimum Philosophi

et ad centesimum et nonagesimum Philosophi

et ad centesimum et quingentesimum Philosophi

Quod in huiusmodi exemplis Minor sit stipulando negata
preterea in prima figura Philippi de terminis illud enim sit
certa quaedam obliqua ratio ut ante dixi

ras.
hu-
ere.
ado

REDUCTIO SYLLOGISMI CATEGORICI SE- cundæ figuræ ad primam Philippi,

δηλον ὅτι διὰ τὴ ἀδυναμίαν.

Syllog. secundæ figuræ	Reductio <i>δηλον</i> ad primam	Reductio <i>διὰ τὴ ἀδυναμίαν</i> .
CE- Nemo malus est felix. SA- Quisquis lege Dei delectatur, est felix.	CE- Nemo felix est malus. LA- Quisquis lege Dei delectatur est felix.	Nam cū nemo malus sit felix. Si, quisq; lege Dei delectatur, malus esset.
RE- Ergo nemo qui lege Dei delectatur, est malus.	RENT. E. quisquis lege Dei delectatur non est malus.	Non omnis qui lege Dei delectatur, est felix.
CA- Qui credit in filium Dei, is salvatur.	CE- Quicumq; salvatur, is credit in Christum.	Nam si credens in filium Dei salvatur.
ME- Judas non est salvatus. STRES. Ergo non credidit in filium Dei.	LA- Judas non est salvatus. RENT. E. non credidit in Christum.	Et Judas non credens in filium Dei, fuisset salvatus. Non omnis credens salvatur.
FE- Nulli voluptarii sunt studiosi literarum.	FE- Nulli studiosi literarū sunt voluptarii.	Nam cū nulli voluptarii sint literarum studiosi.
STI- Quidam juvenes sunt studiosi literarum.	STI- Quidam juvenes sunt studiosi literarum.	Si omnes juvenes essent voluptarii.
NO- E. quidam juvenes non sunt voluptarii.	NO. E. non sunt voluptarii.	Certe nulli juvenes essent literarum studiosi.
BA- Quicumq; Deus est, est invocandus.	FE- Quicumq; iuvocatur, is Deus est.	Nam cum solus Deus sit invocandus.
RO- Maria non est in vocanda.	STI- Maria non invocatur.	Maria autem sit invocanda.
CO. Ergo non est Dea.	NO. E. non est Dea.	Sequeretur, quod is, qui non Deus est, sit invocandus.

Quod in hujusmodi exemplis Minor fit aliquando negata præsertim in prima figura Philippi, ne te moveat, illud enim fit certa quadam observata ratione, ut ante dixi:

PHILIPPA: REDUCTIO SYLLOGISMI
 categorici tertiæ figuræ ad primam.

Sylog. tertiæ figuræ.

Reductio δὲ πρῶτι ad primam.

Reductio διὰ τῆς ἀδυνάτου.

DA- Omnis liberalitas est honesta.	DA- Omnis liberalitas est honesta.	Nam si nulla liberalitas est honesta.
RA- Omnis liberalitas est quedam largitas	RI- Quedam largitas est liberalitas.	Cum omnis largitas sit quedam liberalitas.
PTI. Quedam igitur largitas est honesta. I.	Ergo quedam largitas est honesta.	Nulla liberalitas fuerit honesta.
FE- Nulla profusio est honesta.	FE- Nulla profusio est honesta.	Nam si omnis largitas est honesta.
LA- Omnis profusio est quedam largitas.	RI- Quedam largitas est profusio.	Cum omnis profusio sit quedam largitas.
PTON. Quedam igitur largitas non est honesta.	O. Quedam igitur largitas non est honesta.	Omnis profusio fuerit honesta.
DI- Aliqua nux est castanea.	DA- Omnis nux est fructus.	Nam si nullus fructus est castanea.
SA- Omnis nux est fructus.	RI- Castanea est nux.	Cum omnis fructus nux sit.
MIS. Ergo aliquis fructus est castanea.	I. Ergo castanea est fructus.	Nulla nux fuerit castanea.
DA- Omnis pietas jure laudatur.	DA- Omnis pietas jure laudatur.	Nam si natura vis jure laudatur.
TI- Quedam pietas est vis nature.	RI- Quedam vis nature est pietas.	Cum quedam pietas sit vis nature.
SI. Quedam igitur vis nature jure laudatur.	I. Quedam igitur vis nature jure laudatur.	Non omnis vis jure laudatur.
FE- Nulla liberalis ars vituperatur.	FE- Nulla ars liberalis vituperatur.	
RI- Quedam ars liberalis est Musica.	RI- Musica est ars liberalis.	
SON. Ergo quedam Musica non vituperatur.	O. Ergo Musica non vituperatur.	

E

TABULA RAMEA IN SYLLOGIS-
mum compositum.

Syllogismus composi-
tus est, qui in propositio-
ne affirmata & composi-
ta non partem quæstio-
nis, sed totam quæstio-
nem exponit: est q̄

Connexus cu-
jus propositio
est connexa,
sunt q̄ ejusmo-
di universales
duo

Prior modus af-
sumit antece-
dens & conse-
quens concludit

Posterior per-
petuò ferme af-
sumit specialem
contradictionē
consequentis, &
concludit spe-
cialem contradi-
ctionem antece-
dentis.

Prior, qui assu-
mit contradi-
ctionem unius, & re-
liquum conclu-
dit, ut

Posterior, qui ex
propositione par-
tibus omnibus
affirmata assumit
unum, & reliqui
specialem contra-
dictionem concludit.

Disjunctus cu-
jus propositio
est disjuncta:
Modi sunt
duo:

Si læserit communem societatem Cæ-
sar, erit pœna coercendus:
Sed verum antecedens:
Verum igitur & consequens.
Si fas est Tyrannum occidere, fas est
& spoliare:
Sed occidere Tyrannum leges sinunt:
Ergo & spoliare fas & jura permit-
tunt.

Si qua exercitatio pueris convenit, om-
nis ludus puerilis concedi debet:
Sed non omnis ludus conceditur:
Ergo nec omnis exercitatio.
Si Judas fuisset electus non periisset:
Sed periit:
Ergo non fuit electus.

Anima hominis aut
est ex traduce aut de
novo creata est.
Sed non est de novo
creata.
Ergo est ex traduce.

1.
Si disjunctio ha-
bet tres vel plu-
res partes, tunc
prior modus
contradictionē
reliquarum par-
tium assumit, &
unam ex multis
concludit.

Aër est vel simplex
corpus vel composi-
tum.
Simplex autem cor-
pus est.
Ergo non est concre-
tum quiddam.

2.
In disjunctione
trium vel pluri-
um partium po-
sterior modus,
unam partem af-
sumit & reliqua-
rum contradi-
ctionem con-
cludit.

PHILIPPEA TABULA IN SYLLO-
gismum Hypotheticum.

<p>Conditionalis, cu- jus propositio ha- bet particulam conditionalem, cu- jus modi duo</p>	<p>Prior ponit antece- dens, ut ponat con- sequens</p>	<p>Si de ociosis verbis reddenda erit ratio, de obscænis multo magis reddatur necesse est. De ociosis Christus affirmat esse reddendam: Ergo de obscænis quoq, reddenda erit.</p>
	<p>Posterior destruit consequens, ut de- struat antecedens</p>	<p>Si de mundo essetis, mundus vos diligeret. Mundus vos non diligit. Ergo de mundo non estis.</p>
<p>Syllogismus hy- potheticus est, cujus prima pro- positio est hypo- thetica, estq, cir- plex</p>	<p>A tota copulativa ad partem</p>	<p>Deus & superbis resistit, & humilibus dat gratiam. Ergo humilitas Deo grata est.</p>
	<p>Copulativus, cu- jus propositio est copulativa: estq, Vel præposita negatione.</p>	<p>Non est quisquam & mendax & verax. Satan est mendax. Ergo non est verax.</p>
<p>Disjunctivus, cu- jus propositio est disjunctiva: cujus sunt modi duo.</p>	<p>Prior affirmat an- tecedens, ut neget consequens</p>	<p>Aut justii vivent aut vivunt injusti. Sed justii in perpetuum vivunt. Ergo injusti non vivunt, sed peribunt.</p>
	<p>Posterior antece- dens negat ut affir- met consequens.</p>	<p>Aut voluptas est summum bonum aut virtus. Voluptas non est summum bonum. Ergo virtus est summum bonum.</p>

Ca:
as est
unt:
rmit-
it, o-
t:
:
et:
io ha
l plu-
tunc
odus
onē
n par-
nit, &
multis
atione
pluri
n po-
odus,
em af-
liqua-
tradi-
on-

PHILIPPEA.

Haecenus absoluta est prima species argumentationis in Philippo :
superfunt adhuc quatuor, quarum tabulas breves subjiciemus :

Secunda species.

Enthymema est imperfectus syllogismus, cui deest aut major aut minor: ubi videndum.

Quæ sunt hujus speciei partes

- Antecedens quæ est aut
 - Major
 - Minor
- Consequens quæ est ipsa conclusio.

Philippi talis scilicet, qualis proposita in definitione.

- Gracchi fuerunt seditiosi
- Ergo Gracchi jure Cæsi sunt.
- Omnes seditiosi jure cæduntur :
- Ergo Gracchi jure Cæsi sunt.

Quæ sit sententia aliorum de Enthymemate.

Aristotelis, qui definit Enthymema ex icotibus, hoc est signis probabilibus & σημείois, hoc est, signis necessariis,

- Lucescit:
- Ergo sol oritur.
- Hic juvenis pallefcit:
- Ergo amat.
- Colloquitur cum meo inimico :
- Ergo mihi inimicus est.
- Hæc mulier non vult interficere filium:
- Ergo mater est.

Ciceronis, qui scribit in topicis Enthymemata propria dici argumenta ex contrariis ducta.

- Paries est albus :
- Ergo non est niger.
- christi regnum est perpetuum :
- Ergo non est de mundo.

PHILIPPEA.

Tertia species.

Dialectica ex
singularibus

Dionysius male periit,
Phalaris pessumivit,
Herodes fæda morte consumtus est,
Nero aliq̄ Tyranni crudeliter extin-
cti sunt,
Ergo Tyrannorum exitus plerumq̄
infelix est.

Inductio est argumen-
tatio, quæ ex multis sin-
gularibus colligitur u-
niversalis, estq̄ triplex:

Oratoria ex
similibus

Domus consilio regitur,
Navis arte gubernatur,
Civitas prudentia administratur,
Ergo mundum regi consilio oportet.

Socratica, quæ
crebris inter-
rogationibus
constat

Quod pomum generosissimum? quod
optimum.
Quis equus generosissimus? qui opti-
mus.
Hominum autem generosissimus quis?
certè qui optimus.

PHILIPPEA.

Quarta species.

Exemplum est cum alterum ex altero concludimus, propter similitudinem quæ est in utroq; : est autem duplex	Fictum, idq; aut	Apologium ex apologis	{ Aquila non impunè contemnit scarabæum. Ergo vel parvus hostis non est contemnendus,
		Fabulosum ex fabulis	{ Dum petit infirmis nimium sublimia pennis, Icarus Icariis nomina fecit aquis. Ergo nihil est tentandum supra vires,
	Verum, ut historicum ex historia vera	Dramaticum ex comœdiis & Tragœdiis	{ Chremes timet Naufistratam tanquam Dominam. Ergo æqualis uxor ducenda est,
			{ Tres pueri studiosi pietatis, in fornacem ardentissimam conjecti, ne pilo quidem uno debilitati sunt. Ergo pios adolescentes Deus tuetur ac servat,

PHILIPPEA.

Quinta species.

- Sorites est cumulator
aut coacervator pro-
positionum videndum
hic
1. Quid sit, nempe est
argumentatio, qua ve-
lut in acervum multæ
voces necessario coha-
rentes colliguntur.
 - Justicia est virtus:
 - Virtus est habitus animi:
 - Habitus animi est qualitas ratione & usu comparata:
 - Ergo justicia ratione & usu comparatur.
 2. Quando valeat vi-
delicet
 - Nulli hic valent negativi:
 - Sed tantum affirmativi
 1. Cum ab ima specie ad summum genus per
media genera ascendimus.
 2. Cum à causis ad proximos effectus
transimus, qui rursus sunt causæ alio-
rum effectuum.
 3. Quomodo differat Sorites à Climace: Sorites repetit subjectum
primæ propositionis in conclusione: Climax nihil repetit.
Climax non itera.

Haftenus in P. Ramo absolvimus iudicium syllogisticum, in Philippo τὸ δῆλον, quid sit argumentatio, & quæ sint ejus species; Superest in Ramo methodus, in Philippo τὸ δῆλον, hoc est, ratiocinatio, qua quæritur de argumentationis fundamento. Ad τὸ δῆλον argumentationis referas tria: Primo, Quæstiones quasdam τεχνολογικάς, quas habes in prima fronte lib. tertii: Secundo: Tredecim regulas syllogismorum. Tertio: Viginti regulas consequentiarum, quæ petantur è Philippo: sequitur doctrina de methodo.

DE METHODO.

Methodus Ramo est dispositio, qua de multis enunciatis homogeneis suoq; vel syllogismi iudicio notis, id, quod absoluta notione primum est, primo loco disponitur, quod est secundum secundo, quod tertium tertio, & sic deinceps. Ideoq; hic semper à generalibus proceditur ad specialia. Hæc enim sola & unica procedendi via est (ut solide P. Ramus defendit) ab antecedentibus ad consequentia: sed, inquis, omnes regulæ & præcepta sunt generalia, quomodo ergò à generalibus proceditur ad specialia? Respondeo: quamvis omnes regulæ & præcepta sint generalia, tamen illa gradibus distinguuntur, & quanto unumquodq; præceptum generalius existit, tanto magis præcedet. Generalissimum loco & ordine primum est: subalterna consequentur, donec descendatur ad specialissima. Definitio igitur generalissima, prima erit: Distributio sequatur, quæ si multiplex erit, præcedet partitio in partes integrales, sequatur divisio in species: partes ipsæ distributæ & explicatæ, transitionum vinculis, inter se colligentur. Sed de hac vide.

videantur plura in progymnasmate meo, de ratione disponendi authorem aliquem. Philippus verò non integram Methodum, sed Methodi aliquam partem, eam videlicet, quæ simplicia themata tractandi rationem monstrat, tradit. Quæstiones ergo decem vel octo (duabus primis, quæ alienæ sunt, demtis) quas habet in libro primo, nihil sunt aliud, quam locorum topicorum quædam tabella, nempe definitionis, divisionis, causarum, effectuum, subjectorum, adjunctorum, denique pugnantium seu oppositorum.

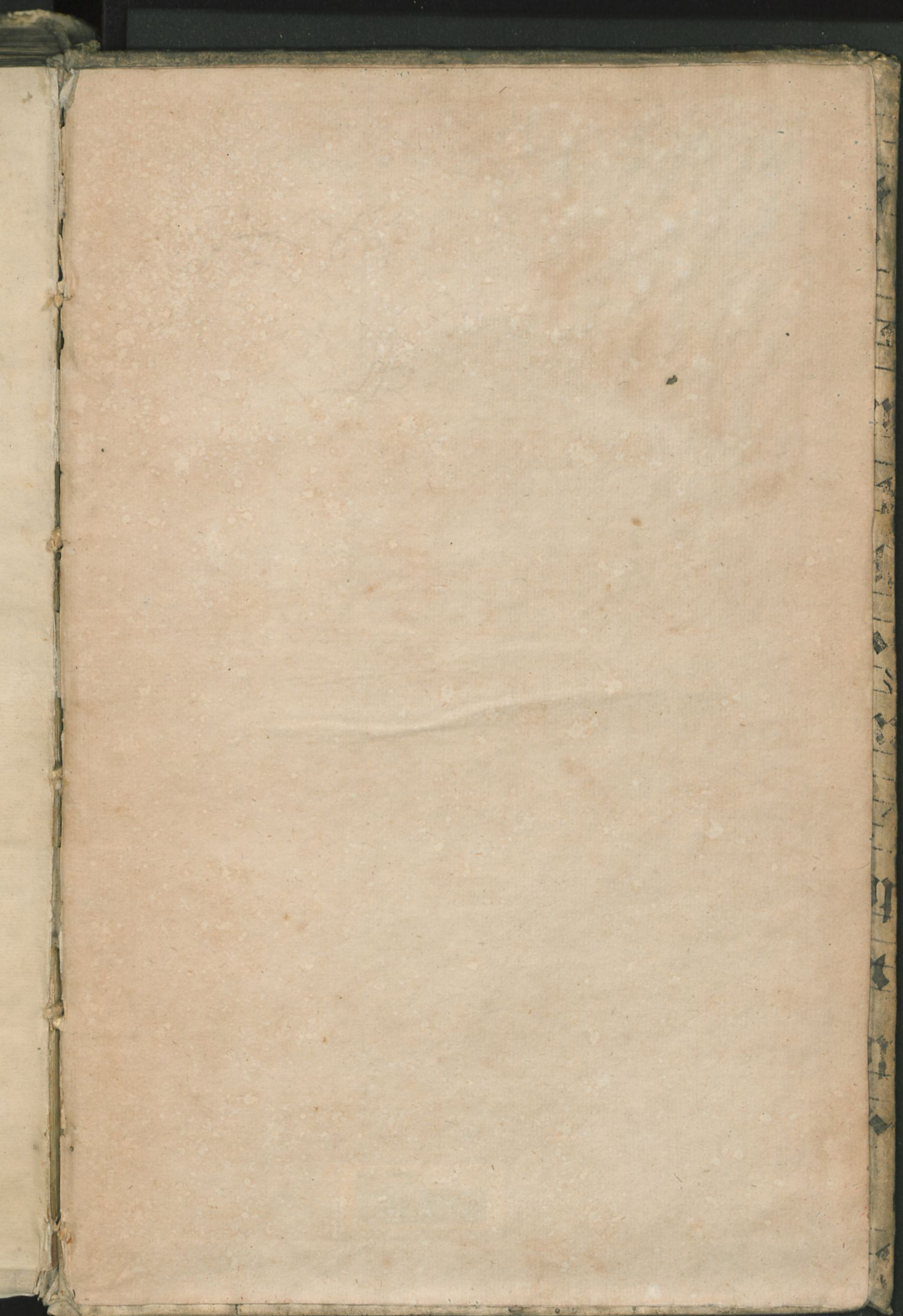
Haecenus perfecta esset tota ars: quæ enim in Philippo reliqua sunt de syllogismi distributione ex materia, in demonstrativum, qui constat propositionibus necessariis, in dialecticum, qui constat propositionibus probabilibus, in sophisticum, qui constat propositionibus fallacibus; illa, inquam, non requirunt tractatum peculiarem, sed his ipsis, quæ ante tradita sunt de axiomatibus & syllogismis, includuntur: de quibus vide nostras Animadversiones.

Doctrina de ratione solvendi vitiosa argumenta, non pertinet ad essentiam artis, quippe quod τὸ διθὺ κριτικῆ ἢ τῆ κριμύλα: Tabulam verò de hac ipsa doctrina, tum Aristotelicam tum Rameam, si quam expetas, pete ex progymnasmate nostro, de ratione disputandi.

διὰ τῶ διὰ ὁμιλιανθρόπῳ.

Σφάλματα typographica sic corrigantur.

A. 1. pag. 2. lege Scrutator. A. 3. pag. 1. ver. 25. lucm B. 2. p. 2. v. 51. Fine triplici. B. 4. p. 2. v. 21. griffus. ver. 24. ferrugineus. ver. 26. Natandi. C. 2. p. 1. v. 25. αμοίωσις. ver. 31. voluntatis, quæ εσ. ver. 32. cæq; D. 2. p. 1. v. 27. l. finienda. p. 2. v. 20. l. sanctus. Ibid. l. Spiritus sanctus. v. 41. l. insita naturæ. D. 4. p. 2. v. 7. l. pravitas. E. 2. p. 2. v. 19. l. intemperantia. E. 4. p. 2. v. 5. l. indicia. F. 3. p. 2. v. 10. l. Tencræ. l. 2. p. 2. v. 25. l. quæ explicatur. K. 4. p. 2. v. 15. l. voluptuarii.

Fol 37 46
2°

ULB Halle 3
004 760 522

m.c.

Handwritten musical notation on aged, stained paper. The page features several staves with black ink notes and red ink markings. A large, ornate initial letter 'A' is written in blue ink at the bottom left. The text is written in a Gothic script. The paper shows significant wear, including foxing and water damage.

TABULÆ GENERALES
IN DIALECTICAM
P. RAMI, QUIBUS EX ALTE-
RA FACIE OPPONUNTUR TABULÆ
EX PRÆCEPTIS DN. PHILIPPI MELANCH-
THONIS CONFECTÆ.
STUDIO ET INDUSTRIA

*M. Ruperti Erytropili divinæ & humanæ
Philosophiæ studiosissimi.*

CICERO.

Non sunt adversarii habendi, nisi qui arma ferunt contra Rempub. non illi,
qui student operas suas conferre ad tuendam Rempub. etiam si in mediis inveni-
endis dissentiant.

ARISTOTELES.

LEMGOVIÆ,
Excudebantur in officina typographica
Conradi Grotheni. Anno
clō. 1ō. xiiic.

